Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B** **EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 715/2009**

(2009. gada 13. jūlijs)

par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Komisijas Lēmums 2010/685/ES (2010. gada 10. novembris)	L 293	67	11.11.2010.
►**M2**	Komisijas Lēmums 2012/490/ES (2012. gada 24. augusts)	L 231	16	28.8.2012.
►**M3**	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis)	L 115	39	25.4.2013.

Labota ar:

►**C1** Kļūdu labojums, OV L 229, 1.9.2009., 29. lpp. (715/2009)
►**C2** Kļūdu labojums, OV L 309, 24.11.2009., 87. lpp. (715/2009)

▼B

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 715/2009

(2009. gada 13. jūlijs)

par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ([3]),

tā kā:

(1) Dabasgāzes iekšējais tirgus, ko pakāpeniski ievieš kopš 1999. gada, tiek veidots, lai visiem patērētājiem Kopienā būtu izvēles iespējas – neatkarīgi no tā, vai šie patērētāji ir iedzīvotāji vai uzņēmumi, rastos jaunas uzņēmējdarbības izdevības, attīstītos pārrobežu tirdzniecība, tādējādi paaugstinot efektivitāti, panākot konkurētspējīgākas cenas un labāku pakalpojuma kvalitāti, kā arī sniedzot ieguldījumu piegādes drošuma un ilgtspējas pilnveidē.

(2) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/55/EK (2003. gada 26. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu ([4]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1775/2005 (2005. gada 28. septembris) par dabasgāzes pārvades tīklu piekļuves nosacījumiem ([5]) ir devusi nozīmīgu ieguldījumu šāda dabasgāzes iekšējā tirgus izveidošanā.

(3) Pieredze, kas gūta, īstenojot un uzraugot pirmo Labas prakses pamatnostādņu kopumu, kas pieņemts 2002. gadā Eiropas Gāzes regulatoru forumā (“Madrides forums”), rāda, ka, lai pilnībā īstenotu visās dalībvalstīs šos noteikumus, kas izklāstīti šajās pamatnostādnēs, un lai praksē nodrošinātu garantiju minimumu vienādiem tirgus piekļuves nosacījumiem, ir jānodrošina attiecīgo noteikumu juridiskais spēks.

([1]) OV C 211, 19.8.2008., 23. lpp.
([2]) OV C 172, 5.7.2008., 55. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta 2008. gada 9. jūlija Atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts), Padomes 2009. gada 9. janvāra Kopējā nostāja (OV C 75 E, 31.3.2009., 38. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2009. gada 22. aprīļa Nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Padomes 2009. gada 25. jūnija Lēmums.
([4]) OV L 176, 15.7.2003., 57. lpp.
([5]) OV L 289, 3.11.2005., 1. lpp.

▼B

(4) Otro vispārējo noteikumu kopumu "Otrās labas prakses pamatnostādnes" pieņēma Madrides foruma sanāksmē 2003. gada 24. un 25. septembrī, un šīs regulas mērķis ir, pamatojoties uz Otrajām pamatnostādnēm, noteikt pamatprincipus un noteikumus par piekļuvi tīklam un trešo personu piekļuvi pakalpojumiem, pārslodzes vadību, pārredzamību, balansēšanu un jaudas tiesību tirdzniecību.

(5) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu [1] paredz apvienota pārvades un sadales sistēmas operatora iespēju. Tālab šajā regulā izklāstītie noteikumi neprasa grozīt to attiecīgo valstu pārvades un sadales sistēmu organizāciju, kas ir saderīgas ar minētās Direktīvas noteikumiem.

(6) Šīs regulas darbības jomā ir ietverti augstspiediena cauruļvadi, kas vietējos izplatītājus savieno ar gāzes tīkliem, kuru galvenā izmantošana nav saistīta ar vietējām piegādēm.

(7) Jāprecizē kritēriji, pēc kuriem nosaka tarifus piekļuvei tīkliem, lai nodrošinātu, ka tie pilnībā atbilst nediskriminācijas principam un tāda iekšējā tirgus vajadzībām, kurš sekmīgi darbojas, un tie pilnībā ņem vērā vajadzību pēc sistēmas viengabalainības un atspoguļo faktiskās izmaksas, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva un strukturāli salīdzināma tīkla operatora izmaksām un ir pārredzamas, tajā pašā laikā ietverot pienācīgu peļņu no ieguldījumiem un vajadzības gadījumā ņemot vērā tarifu salīdzinošo novērtēšanu, ko veic regulatīvās iestādes.

(8) Aprēķinot tarifus piekļuvei tīkliem, ir svarīgi ņemt vērā faktiskās izmaksas, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva un strukturāli salīdzināma tīkla operatora izmaksām un ir pārredzamas, kā arī vajadzību gūt attiecīgu peļņu no ieguldījumiem un stimulēt jaunas infrastruktūras celtniecību, tostarp īpašu regulatīvo režīmu jaunām investīcijām, kā noteikts Direktīvā 2009/73/EK. Šajā ziņā un jo īpaši, ja pastāv efektīva gāzesvadu savstarpēja konkurence, visnotaļ atbalstāma būs tarifu salīdzinoša novērtēšana, ko veic regulatīvās iestādes.

(9) Tirgus principos balstītiem pasākumiem tarifu noteikšanai, piemēram, izsolēm, ir jābūt saderīgiem ar Direktīvā 2009/73/EK izklāstītajiem noteikumiem.

(10) Kopējs kompleksa minimums trešo personu piekļuves pakalpojumiem ir vajadzīgs, lai praksē nodrošinātu kopēju piekļuves standarta minimumu visā Kopienā un trešo personu piekļuves pakalpojumu pietiekamu saderību un ļautu izmantot labumus, kas gūti, sekmīgi darbojoties dabasgāzes iekšējam tirgum.

[1] Skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 94. lpp.

▼B

(11) Taču patlaban pastāv šķēršļi tam, lai Kopienā dabasgāzi varētu pārdot ar vienādiem noteikumiem, bez diskriminācijas vai ierobežojumiem. Jo īpaši visās dalībvalstīs vēl nepastāv nediskriminējoša piekļuve tīkliem un vienlīdz efektīva regulatīvā uzraudzība, un joprojām saglabājas izolēti tirgi.

(12) Būtu jāsasniedz pietiekams gāzes pārrobežu starpsavienojumu jaudas līmenis un jāveicina tirgus integrācija, lai pabeigtu dabasgāzes iekšējo tirgu.

(13) Komisijas 2007. gada 10. janvāra Paziņojumā "Enerģētikas politika Eiropai" uzvērts, cik svarīgi ir pabeigt dabasgāzes iekšējā tirgus izveidi un radīt vienlīdzīgus apstākļus visiem dabasgāzes uzņēmumiem Kopienā. Komisijas 2007. gada 10. janvāra Paziņojumos "Gāzes un elektroenerģijas iekšējā tirgus perspektīvas" un "Eiropas gāzes un elektroenerģijas nozares apsekojums saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1/2003 17. pantu (galīgais ziņojums)" parādīts, ka funkcionējoša, efektīva un atvērta iekšējā tirgus izveides nolūkā pašreizējie noteikumi un pasākumi ne tikai nenodrošina nepieciešamo regulējumu, bet arī neparedz starpsavienojumu jaudu radīšanu.

(14) Pilnībā īstenojot spēkā esošo regulatīvo sistēmu, Regulā (EK) Nr. 1775/2005 izklāstītā dabasgāzes iekšējā tirgus regulatīvā sistēma būtu jāpielāgo atbilstoši minētajiem paziņojumiem.

(15) Jo īpaši ir vajadzīga pārvades sistēmu operatoru ciešāka sadarbība un koordinācija, lai izveidotu tīkla kodeksus, ar kuriem nodrošina un pārvalda efektīvu un pārredzamu piekļuvi pārrobežu pārvades tīkliem, lai notiktu koordinēta un pietiekami tālredzīga plānošana un pārvades sistēmu attīstība Kopienā, tostarp starpsavienojuma jaudu izveide, pienācīgi ņemot vērā vides aspektus. Tīkla kodeksiem būtu jāatbilst galvenajām pamatnostādnēm, kas ir nesaistošas pēc būtības (galvenās pamatnostādnes) un ko izstrādājusi Energoregulatoru sadarbības aģentūra, kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 713/2009 (2009. gada 13. jūlijs), ar ko izveido Energoregulatoru sadarbības aģentūru ([1]) ("Aģentūra"). Aģentūrai būtu jāpiedalās tīkla kodeksu projektu izskatīšanā, balstoties uz reālo situāciju, tostarp jāizskata to atbilstība galvenajām pamatnostādnēm, un Aģentūrai vajadzētu būt tiesībām minētos kodeksus ieteikt pieņemšanai Komisijā. Aģentūrai būtu jāizvērtē ierosinātie tīkla kodeksu grozījumi, un tai vajadzētu būt tiesībām šos grozījumus ieteikt pieņemšanai Komisijā. Pārvades sistēmu operatoriem vajadzētu savus tīklus ekspluatēt atbilstoši šiem tīkla kodeksiem.

([1]) Skatīt šā *Oficiālā Vēstneša* 1. lpp.

▼B

(16) Lai panāktu dabasgāzes pārvades tīkla optimālu pārvaldību Kopienā, būtu jāizveido gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls (gāzes PSOET). Gāzes PSOET uzdevumi būtu jāveic atbilstoši Kopienas konkurences noteikumiem, kurus piemēro gāzes PSOET lēmumiem. Gāzes PSOET uzdevumiem vajadzētu būt skaidri definētiem, un tā darbības metodēm būtu jānodrošina gāzes PSOET darbības efektivitāte, pārredzamība un reprezentatīvais raksturs. Gāzes PSOET sagatavotie tīkla kodeksi nav paredzēti, lai aizstātu vajadzīgos valstu tīkla kodeksus attiecībā uz jautājumiem, kas nav pārrobežu jautājumi. Tā kā efektīvāku darbu var panākt ar reģionālu pieeju, pārvades sistēmu operatoriem vispārējā sadarbības struktūrā būtu jāizveido reģionālas struktūras, vienlaikus panākot to, ka reģionālā līmenī sasniegtie rezultāti atbilst Kopienas līmeņa tīkla kodeksiem un nesaistošiem tīkla attīstības desmit gadu plāniem. Priekšnosacījums sadarbībai šādās reģionālās struktūrās ir tīkla darbību efektīva nodalīšana no ražošanas un piegādes darbībām. Nepastāvot šādai nodalīšanai, pārvades sistēmas operatoru reģionālā sadarbībā varētu rasties riska iespēja attiecībā uz praksi, kas vērsta pret konkurenci. Dalībvalstīm būtu jāveicina sadarbība un jāuzrauga tīkla efektivitāte reģionu līmenī. Sadarbībai reģionu līmenī vajadzētu būt savienojamai ar virzību uz konkurētspējīgu un efektīvu gāzes iekšējo tirgu.

(17) Visi tirgus dalībnieki ir ieinteresēti darbā, ko sagaida no gāzes PSOET. Tāpēc svarīga ir efektīva apspriešanās, un būtiskai nozīmei vajadzētu būt jau pastāvošajām struktūrām, kas izveidotas nolūkā sekmēt un vienkāršot apspriešanās procesu, piemēram, Eiropas Asociācijai enerģijas apmaiņas pilnveidošanai, valstu regulatoriem vai Aģentūrai.

(18) Lai nodrošinātu lielāku pārredzamību saistībā ar gāzes pārvades tīkla attīstību Kopienā, gāzes PSOET būtu jāsagatavo, jāpublicē un regulāri jāatjaunina nesaistošs Kopienas tīkla attīstības desmit gadu plāns (Kopienas tīkla attīstības plāns). Minētajā tīkla attīstības plānā būtu jāiekļauj stabili gāzes pārvades tīkli un vajadzīgie reģionālie starpsavienojumi, kuri ir atbilstīgi no komerciālā un piegādes drošuma viedokļa.

(19) Lai stiprinātu konkurenci, izmantojot likvīdus gāzes vairumtirdzniecības tirgus, ir svarīgi, lai gāzi varētu tirgot neatkarīgi no tās atrašanās vietas sistēmā. Vienīgais veids, kā to izdarīt, ir ļaut tīkla lietotājiem neatkarīgi rezervēt ieejas un izejas jaudas, tādējādi gāzi transportējot caur zonām, nevis pa tradicionālajiem līgumceļiem. To, ka priekšroka dodama ieejas-izejas sistēmām, kas veicinās konkurenci, vairums ieinteresēto personu pauda jau Sestajā Madrides forumā 2002. gada 30. un 31. oktobrī. Tādēļ tarifi nebūtu jānosaka atkarībā no transporta maršruta; tādējādi tarifi, kas noteikti vienam vai vairākiem ieejas punktiem, nebūtu saistāmi ar tarifiem, kas noteikti vienam vai vairākiem izejas punktiem, un otrādi.

▼B

(20) Atsauces uz saskaņotiem transportēšanas līgumiem saistībā ar pārvades sistēmu operatoru nediskriminējošu piekļuvi tīklam nenozīmē, ka viena sistēmas operatora transportēšanas līgumu noteikumiem jābūt tādiem pašiem kā citam pārvades sistēmas operatoram tajā vai kādā citā dalībvalstī, ja vien nav noteiktas obligātas prasības, kas jāievēro visos transportēšanas līgumos.

(21) Gāzes tīklos ir ievērojamas līgumpārslodzes. Tāpēc jaunu vai no jauna pārslēgtu līgumu pārslodzes vadība un jaudas sadales principu pamatā ir neizmantotas jaudas atbrīvošana, ļaujot tīkla lietotājiem apakšizīrēt vai tālākpārdot savu nolīgto jaudu un paredzot, ka pārvades sistēmu operatoriem jāpiedāvā neizmantotā jauda tirgū ne vēlāk kā iepriekšējā dienā, un tai jābūt atslēdzamai (nepastāvīgai). Tā kā lielu proporciju veido jau noslēgtie līgumi un vajadzīgi vienlīdzīgi noteikumi jaunas un esošas jaudas lietotājiem, šie principi būtu jāpiemēro attiecībā uz visu nolīgto jaudu, tostarp uz jau noslēgtajiem līgumiem.

(22) Lai gan fiziska tīklu pārslodze pašreiz Kopienā reti kad ir problēma, tā varētu par tādu kļūt nākotnē. Tādēļ ir svarīgi noteikt pamatprincipu pārslodzes jaudas sadalei šādos gadījumos.

(23) Tirgus novērošana, ko pēdējos gados veic valstu regulatīvās iestādes un Komisija, liecina, ka pašreizējās pārredzamības prasības un noteikumi par piekļuvi infrastruktūrai nav pietiekami, lai nodrošinātu īstu, sekmīgi funkcionējošu, atvērtu un efektīvu gāzes iekšējo tirgu.

(24) Nepieciešama vienlīdzīga piekļuve informācijai par sistēmas fizisko situāciju un efektivitāti, lai visi tirgus dalībnieki varētu novērtēt kopējo pieprasījumu un piedāvājumu un saprast pamatojumu vairumtirdzniecības cenas svārstībām. Tas ietver precīzāku informāciju par piedāvājumu un pieprasījumu, tīkla jaudu, plūsmām un remontdarbiem, balansēšanu un uzglabāšanas jaudu pieejamību un izmantojumu. Šī informācija ir ļoti svarīga tirgus funkcionēšanai, tāpēc tai jānosaka mazāk stingri ierobežojumi publicēšanai konfidencialitātes dēļ.

(25) Konfidencialitātes prasības attiecībā uz komerciāli jutīgu informāciju tomēr ir īpaši atbilstīgas, ja skar uzņēmuma komerciāli stratēģiskas nozīmes datus, ja ir tikai viens uzglabāšanas objekta lietotājs, vai skar datus par sistēmas vai apakšsistēmas izejas punktiem, kas nevis ir pieslēgti citai pārvades vai izplatīšanas sistēmai, bet gan vienam rūpnieciskam tiešam patērētājam, kur tas izpaustu konfidenciālu informāciju par minētā patērētāja ražošanas procesu.

▼B

(26) Lai palielinātu uzticību tirgum, tā dalībniekiem jābūt pārliecinātiem, ka par ļaunprātīgām darbībām var tikt piemērotas iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas. Kompetentās iestādes būtu jāpilnvaro efektīvi izmeklēt gadījumus, kad situācija tirgū tiek izmantota ļaunprātīgi. Tāpēc kompetentajām iestādēm ir vajadzīga piekļuve datiem, kas sniedz informāciju par piegādes uzņēmumu operatīvajiem lēmumiem. Gāzes tirgū visus šos lēmumus ziņo sistēmu operatoriem kā jaudas rezervācijas, nominācijas un realizētās jaudas plūsmas. Sistēmu operatoriem noteiktu laiku šī informācija būtu jāglabā tā, lai tā būtu pieejama un vienkārši iegūstama kompetentajām iestādēm. Turklāt kompetentajām iestādēm būtu regulāri jāpārrauga, vai pārvades sistēmu operatori ievēro šos noteikumus.

(27) Piekļuve gāzes uzglabāšanas objektiem un sašķidrinātās dabasgāzes (SDG) iekārtām dažās dalībvalstīs ir nepietiekama, un tādēļ ir jāuzlabo pašreizējo noteikumu īstenošana. Eiropas Elektroenerģijas un gāzes regulatoru grupas novērojumi liecina, ka uzglabāšanas sistēmu operatori nepietiekami ievēro trešo personu piekļuves brīvprātīgās labas prakses pamatnostādnes, par ko visas ieinteresētās personas vienojās Madrides forumā, tāpēc šie noteikumi jāpadara saistoši.

(28) Gāzes piegādei paredzētas balansēšanas sistēmas, kuras ir nediskriminējošas un pārredzamas un kuras izmanto pārvades sistēmu operatori, ir svarīgi mehānismi, jo īpaši jaunienācējiem tirgū, kam varētu būt grūtāk balansēt savu vispārējā noieta portfeli nekā uzņēmumiem, kas attiecīgā tirgū jau darbojas. Tādēļ jāizstrādā noteikumi, lai nodrošinātu, ka pārvades sistēmu operatori ekspluatē šādus mehānismus atbilstīgi nediskriminējošiem, pārredzamiem un efektīviem tīkla piekļuves nosacījumiem.

(29) Primāro jaudas tiesību tirdzniecībai ir nozīmīga vieta konkurētspējīga tirgus attīstībā un likviditātes veicināšanā. Tādēļ šai regulai būtu jāparedz pamatnoteikumi attiecībā uz šādu tirdzniecību.

(30) Valstu regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina atbilstība šīs regulas noteikumiem un saskaņā ar to pieņemtajām pamatnostādnēm.

(31) Pamatnostādnēs, kas pievienotas šai regulai, ir ietverti konkrēti, sīki izstrādāti šo principu īstenošanas noteikumi, pamatojoties uz Otrajām labas prakses pamatnostādnēm. Vajadzības gadījumā šie noteikumi laika gaitā attīstīsies, ņemot vērā valstu gāzes piegādes sistēmu atšķirības.

(32) Ierosinot grozījumus šīs regulas pielikumā paredzētajās pamatnostādnēs, Komisijai būtu jānodrošina, ka tā Madrides forumā iepriekš apspriežas ar visām attiecīgajām personām, kas saistītas ar pamatnostādnēm un ko pārstāv profesionālās organizācijas, un ar dalībvalstīm.

▼B

(33) Dalībvalstīm un valstu kompetentajām iestādēm attiecīgā informācija būtu jāiesniedz Komisijai. Komisijai šāda informācija būtu jāapstrādā konfidenciāli.

(34) Šī regula un saskaņā ar to pieņemtās pamatnostādnes neskar Kopienas konkurences noteikumu piemērošanu.

(35) Šīs regulas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ([1]).

(36) Jo īpaši Komisija būtu jāpilnvaro sagatavot vai pieņemt pamatnostādnes, kas vajadzīgas, lai panāktu minimālo saskaņotības pakāpi šīs regulas mērķa sasniegšanai. Šie pasākumi, kuri ir vispārīgi un kuru mērķis ir grozīt nebūtiskus šīs regulas elementus, inter alia to papildinot ar jauniem nebūtiskiem elementiem, jāpieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru.

(37) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi – proti, izstrādāt taisnīgus noteikumus par piekļuves nosacījumiem dabasgāzes pārvades tīkliem, uzglabāšanas objektiem un SDG iekārtām – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka tādēļ šo mērķi var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.

(38) Ņemot vērā to, kādus grozījumus pašlaik izdara Regulā (EK) 1775/2005, skaidrības un racionalizācijas labad ir vēlams attiecīgos noteikumus pārstrādāt, tos visus apvienojot vienā jaunas regulas tekstā,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Šīs regulas mērķis ir:

a) paredzēt nediskriminējošus noteikumus par nosacījumiem piekļuvei dabasgāzes pārvades sistēmām, ņemot vērā valstu un reģionālo tirgu īpašās iezīmes, lai nodrošinātu dabasgāzes iekšējā tirgus pareizu darbību;

b) paredzēt nediskriminējošus noteikumus par piekļuves nosacījumiem SDG iekārtām un uzglabāšanas objektiem, ņemot vērā valstu un reģionālo tirgu īpašās iezīmes; un

([1]) OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

▼B

c) veicināt labi funkcionējoša un pārredzama vairumtirdzniecības tirgus izveidi, kuram ir raksturīga augsta gāzes piegādes drošuma pakāpe, un paredzēt mehānismus, lai saskaņotu tīkla piekļuves noteikumus gāzes pārrobežu tirdzniecībai.

Šā panta pirmajā daļā minētie mērķi ietver saskaņotu tīkla, bet ne uzglabāšanas objektu, piekļuves tarifu principu vai to aprēķināšanas metožu noteikšanu, trešo personu piekļuves pakalpojumu izveidi, saskaņotu principu noteikšanu jaudas sadalei un pārslodzes vadībai, pārredzamības prasību, balansēšanas noteikumu un balansēšanas maksu noteikšanu, kā arī jaudas tirdzniecības veicināšanu.

Šo regulu, izņemot 19. panta 4. punktu, piemēro vienīgi uzglabāšanas objektiem, uz kuriem attiecas Direktīvas 2009/73/EK 33. panta 3. vai 4. punkts.

Dalībvalstis var izveidot organizāciju vai struktūru, kā paredzēts Direktīvā 2009/73/EK, lai veiktu vienu vai vairākas funkcijas, ko parasti veic pārvades sistēmas operators, un kurai piemēro šīs regulas prasības. Uz šādu organizāciju vai struktūru attiecas sertifikācija saskaņā ar šīs regulas 3. pantu, to norīko saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 10. pantu.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) “pārvade” ir dabasgāzes transportēšana pa cauruļvadu tīklu, kas galvenokārt sastāv no augstspiediena cauruļvadiem un kas nav maģistrālu cauruļvadu tīkls, kā arī nav daļa no augstspiediena cauruļvadiem, ko galvenokārt lieto vietējai dabasgāzes izplatīšanai, lai to nogādātu patērētājiem, bet neietverot piegādi;

2) “transporta līgums” ir līgums, ko pārvades sistēmas operators ir noslēdzis ar tīkla lietotāju, lai veiktu pārvadi;

3) “jauda” ir maksimāli iespējamā plūsma, kas izteikta normālkubikmetros attiecībā pret laika vienību vai enerģijas vienībās attiecībā pret laika vienību, un ko tīkla lietotāji ir tiesīgi saņemt saskaņā ar transporta līguma noteikumiem;

4) “neizmantota jauda” ir konstanta jauda, ko tīkla lietotājs ir ieguvis saskaņā ar transportēšanas līgumu, bet ko šis lietotājs nav nominējis līgumā noteiktajā termiņā;

5) “pārslodzes vadība” ir pārvades sistēmas operatora pienākumu izpilde attiecībā uz jaudu tā, lai optimāli un maksimāli izmantotu tehniskās jaudas un savlaicīgi konstatētu paredzamos pārslodzes un iespēju robežu līmeņus;

▼B

6) “sekundārais tirgus” ir tirgus, kurā pārdod jaudas, ko nepārdod primārajā tirgū;

7) “nominācija” ir iepriekšējs tīkla lietotāja paziņojums pārvades sistēmas operatoram par faktisko plūsmu, ko tīkla lietotājs vēlas ievadīt sistēmā vai aizvadīt no tās;

8) “renominācija” ir vēlāks paziņojums par koriģētu nominmāciju;

9) “sistēmas viengabalainība” ir jebkurš stāvoklis pārvades sistēmā, arī vajadzīgās pārvades iekārtās, kurā dabasgāzes spiediens un kvalitāte ir pārvades sistēmas operatora noteiktajās minimālajās un maksimālajās robežās, garantējot dabasgāzes pārvadi tehniskā ziņā;

10) “balansēšanas periods” ir laiks, kurā enerģijas vienībās izteikta dabasgāzes apjoma izņemšana visiem tīkla lietotājiem ir jākompensē ar tāda paša dabasgāzes apjoma ievadi pārvades sistēmā saskaņā ar transporta līgumu vai tīkla kodeksu;

11) “tīkla lietotājs” ir pārvades sistēmas operatora klienti vai potenciāli klienti un paši pārvades sistēmas operatori tiktāl, ciktāl viņiem jāveic ar pārvadi saistītas darbības;

12) “atslēdzami pakalpojumi” ir pārvades sistēmas operatora piedāvātie pakalpojumi attiecībā uz atslēdzamu jaudu;

13) “atslēdzama jauda” ir gāzes pārvades jauda, ko pārvades sistēmas operators var atslēgt saskaņā ar transporta līgumā paredzētajiem nosacījumiem;

14) “ilgtermiņa pakalpojumi” ir pārvades sistēmas operatora piedāvātie pakalpojumi, kas ilgst gadu vai ilgāku laiku;

15) “īstermiņa pakalpojumi” ir pārvades sistēmas operatora piedāvātie pakalpojumi, kas ilgst īsāku laiku nekā gads;

16) “konstanta jauda” ir gāzes pārvades jauda, ko pārvades sistēmas operators, parakstot līgumu, ir garantējis kā neatslēdzamu;

17) “konstanti pakalpojumi” ir pārvades sistēmas operatora piedāvātie pakalpojumi attiecībā uz konstanto jaudu;

18) “tehniskā jauda” ir maksimāli iespējamā konstantā jauda, ko pārvades sistēmas operators var piedāvāt tīkla lietotājiem, ņemot vērā sistēmas viengabalainību un pārvades tīkla vadīšanas prasības;

19) “līgumā paredzētā jauda” ir jauda, ko pārvades sistēmas operators ir piešķīris kādam tīkla lietotājam ar transporta līgumu;

▼B

20) “pieejamā jauda” ir tehniskās jaudas daļa, kas nav sadalīta un attiecīgā brīdī joprojām ir pieejama sistēmai;

21) “līgumpārslodze” ir stāvoklis, kad pieprasījums pēc konstantas jaudas pārsniedz tehnisko jaudu;

22) “primārais tirgus” ir tirgus, kurā pārvades sistēmas operatori tieši nodarbojas ar jaudu tirdzniecību;

23) “fiziska pārslodze” ir stāvoklis, kad pieprasījums pēc faktiskās piegādes kādā brīdī pārsniedz tehnisko jaudu;

24) “SDG iekārtas jauda” ir SDG terminālja jauda dabasgāzes sašķidrināšanai vai SDG importēšanai, izņemšanai, palīgpakalpojumiem, uzglabāšanai uz laiku vai regazifikācijai;

25) “tilpums” ir gāzes daudzums, kuru uzglabāšanas objekta lietotājs ir tiesīgs izmantot gāzes uzglabāšanai;

26) “piegādājamība” ir ātrums, kādā uzglabāšanas objekta lietotājs var izņemt gāzi no uzglabāšanas objekta;

27) “ievades rādītājs” ir ātrums, kādā uzglabāšanas objekta lietotājs var ievadīt gāzi uzglabāšanas objektā;

28) “uzglabāšanas jauda” ir jebkura tilpuma, ievades rādītāja un piegādājamības kombinācija.

2. Neskarot šā panta 1. punktā paredzētās definīcijas, piemēro arī tās šai regulai atbilstīgās definīcijas, kas izklāstītas Direktīvas 2009/73/EK 2. pantā, izņemot pārvades definīciju minētā panta 3. punktā.

Šā panta 1. punkta 3. līdz 23. apakšpunktā paredzētās definīcijas, kas attiecas uz pārvadi, pēc analoģijas piemēro arī uzglabāšanas objektiem un SDG iekārtām.

3. pants

Pārvades sistēmu operatoru sertifikācija

1. Komisija tūlīt pēc saņemšanas pārbauda ikvienu paziņojumu attiecībā uz lēmumu par pārvades sistēmu operatoru sertifikāciju, kā paredzēts Direktīvas 2009/73/EK 10. panta 6. punktā. Divos mēnešos pēc šāda paziņojuma saņemšanas dienas Komisija attiecīgajai valsts regulatīvajai iestādei sniedz atzinumu par tā atbilstību Direktīvas 2009/73/EK 10. panta 2. punktam vai 11. pantam un 9. pantam.

Gatavojot šā punkta pirmajā daļā minēto atzinumu, Komisija var lūgt Aģentūru sniegt atzinumu par valsts regulatīvās iestādes lēmumu. Šādā gadījumā pirmajā daļā minēto divu mēnešu termiņu pagarina vēl par diviem mēnešiem.

▼B

Ja Komisija pirmajā un otrajā daļā minētajā termiņā nav sniegusi atzinumu, uzskata, ka tai nav iebildumu pret regulatīvās iestādes lēmumu.

2. Pēc Komisijas atzinuma saņemšanas valsts regulatīvā iestāde divos mēnešos pieņem galīgo lēmumu par pārvades sistēmas operatora sertifikāciju, pilnībā ņemot vērā minēto atzinumu. Regulatīvās iestādes lēmumu un Komisijas atzinumu publicē kopā.

3. Jebkurā procedūras brīdī regulatīvās iestādes un/vai Komisija var lūgt, lai pārvades sistēmas operators un/vai uzņēmums, kas veic kādu no ražošanas vai piegādes funkcijām, sniedz visu informāciju, kas tām nepieciešama šajā pantā paredzēto uzdevumu veikšanai.

4. Regulatīvās iestādes un Komisija ievēro konfidencialitāti attiecībā uz komerciāli jutīgu informāciju.

5. Komisija var pieņemt pamatnostādnes, kurās sīki izklāsta šā panta 1. un 2. punkta īstenošanai piemērojamo procedūru. Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

6. Ja Komisija ir saņēmusi paziņojumu par pārvades sistēmu operatora sertifikāciju, kā paredzēts Direktīvas 2009/73/EK 9. panta 10. punktā, tā pieņem lēmumu par sertifikāciju. Regulatīvā iestāde izpilda Komisijas lēmumu.

4. pants

Gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls

Visi pārvades sistēmu operatori sadarbojas Kopienas līmenī, izmantojot gāzes PSOET, lai veicinātu dabasgāzes iekšējā tirgus izveides pabeigšanu un darbību, kā arī pārrobežu tirdzniecību un lai panāktu dabasgāzes pārvades tīkla optimālu pārvaldību, koordinētu darbību un tehnisko attīstību.

5. pants

Gāzes PSOET izveide

1. Līdz 2011. gada 3. martam gāzes pārvades sistēmu operatori iesniedz Komisijai un Aģentūrai izveidojamā gāzes PSOET statūtu projektu, locekļu sarakstu un reglamenta projektu, tostarp reglamenta noteikumus par apspriešanos ar citām ieinteresētajām personām.

2. Aģentūra pēc oficiālas apspriešanās ar organizācijām, kas pārstāv visas ieinteresētās personas, jo īpaši sistēmas lietotājus, tostarp patērētājus, divos mēnešos pēc statūtu projekta, locekļu saraksta un reglamenta projekta saņemšanas dienas sniedz Komisijai atzinumu par tiem.

▼B

3. Komisija sniedz atzinumu par statūtu projektu, locekļu sarakstu un reglamenta projektu, ņemot vērā atzinumu, ko Aģentūra sniegusi saskaņā ar 2. punktu, trīs mēnešos pēc Aģentūras atzinuma saņemšanas dienas.

4. Trīs mēnešos pēc Komisijas atzinuma saņemšanas dienas pārvades sistēmu operatori izveido gāzes PSOET, kā arī pieņem un publicē tā statūtus un reglamentu.

6. pants

Tīkla kodeksu izveide

1. Komisija pēc apspriešanās ar Aģentūru, gāzes PSOET un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām sagatavo gada prioritāšu sarakstu, norādot 8. panta 6. punktā minētās jomas, kas iekļaujamas tīkla kodeksu izstrādē.

2. Komisija prasa, lai Aģentūra pieņemamā termiņā, kas nepārsniedz sešus mēnešus, iesniedz nesaistošas galvenās pamatnostādnes (galvenās pamatnostādnes), kurās saskaņā ar 8. panta 7. punktu paredzēti skaidri un objektīvi izstrādes principi tīkla kodeksiem, kas attiecas uz prioritāšu sarakstā noteiktajām jomām. Ar galvenajām pamatnostādnēm sekmē nediskriminējošu, efektīvu konkurenci un sekmīgu tirgus darbību. Pēc Aģentūras pamatota pieprasījuma Komisija var minēto termiņu pagarināt.

3. Aģentūra vismaz divus mēnešus atklāti un pārredzami oficiāli apspriežas ar gāzes PSOET un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām par galvenajām pamatnostādnēm.

4. Ja Komisija uzskata, ka galvenās pamatnostādnes nesekmē nediskriminējošu, efektīvu konkurenci un sekmīgu tirgus darbību, tā var lūgt Aģentūru pieņemamā termiņā pārskatīt galvenās pamatnostādnes un atkārtoti iesniegt tās Komisijai.

5. Ja Aģentūra neiesniedz vai atkārtoti neiesniedz galvenās pamatnostādnes termiņā, ko Komisija noteikusi saskaņā ar 2. vai 4. punktu, tad Komisija izstrādā attiecīgās galvenās pamatnostādnes.

6. Komisija prasa, lai gāzes PSOET pieņemamā termiņā, kas nepārsniedz 12 mēnešus, iesniedz Aģentūrai tīkla kodeksu, kurā ievērota attiecīgās galvenās pamatnostādnes.

7. Trīs mēnešos pēc tīkla kodeksa saņemšanas dienas, kuru laikā Aģentūra var oficiāli apspriesties ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tā sniedz gāzes PSOET pamatotu atzinumu par tīkla kodeksu.

8. Gāzes PSOET var grozīt tīkla kodeksu, ņemot vērā Aģentūras atzinumu, un atkārtoti iesniegt to Aģentūrai.

9. Ja Aģentūra ir pārliecināta, ka tīkla kodeksā pilnībā ievērotas attiecīgās galvenās pamatnostādnes, tā iesniedz Komisijai tīkla kodeksu un iesaka to pieņemt pamatotā laikposmā. Ja Komisija tīkla kodeksu nepieņem, tā norāda pamatojumu.

▼B

10. Ja gāzes PSOET nav izstrādājis tīkla kodeksu termiņā, ko Komisija noteikusi saskaņā ar 6. punktu, tad Komisija var prasīt, lai Aģentūra sagatavo tīkla kodeksa projektu, pamatojoties uz attiecīgajām galvenajām pamatnostādnēm. Izstrādājot tīkla kodeksa projektu saskaņā ar šo punktu, Aģentūra var sākt turpmākas apspriedes. Aģentūra iesniedz Komisijai tīkla kodeksa projektu, kas sagatavots saskaņā ar šo punktu, un iesaka to pieņemt.

11. Ja gāzes PSOET nav izstrādājis tīkla kodeksu vai ja Aģentūra nav izstrādājusi tīkla kodeksa projektu, kā minēts šā panta 10. punktā, Komisija var pēc savas iniciatīvas vai pēc Aģentūras ierosinājuma saskaņā ar šā panta 9. punktu pieņemt vienu vai vairākus tīkla kodeksus 8. panta 6. punktā uzskaitītajās jomās.

Ja Komisija pēc savas iniciatīvas ierosina pieņemt tīkla kodeksu, tā vismaz divus mēnešus par kodeksa projektu apspriežas ar Aģentūru, gāzes PSOET un visām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

12. Šis pants neskar Komisijas tiesības pieņemt un grozīt pamatnostādnes atbilstoši 23. pantam.

7. pants

Grozījumi tīkla kodeksos

1. Grozījumus saskaņā ar 6. pantu pieņemtajos tīkla kodeksos Aģentūrai var ierosināt personas, kas varētu būt ieinteresētas attiecīgajā tīkla kodeksā, tostarp gāzes PSOET, pārvades sistēmu operatori, tīkla lietotāji un patērētāji. Aģentūra var ierosināt grozījumus arī pēc savas iniciatīvas.

2. Aģentūra apspriežas ar visām ieinteresētajām personām saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 713/2009 10. pantu. Pēc šā procesa pabeigšanas Aģentūra var iesniegt pamatotus grozījumu priekšlikumus Komisijai, tajos norādot, kā šie ierosinājumi atbilst 6. panta 2. punktā minētajiem tīkla kodeksu mērķiem.

3. Komisija, ņemot vērā Aģentūras priekšlikumus, var pieņemt grozījumus jebkurā tīkla kodeksā, kas pieņemts saskaņā ar 6. pantu. Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

▼B

4. Ierosināto grozījumu izskatīšana saskaņā ar 28. panta 2. punktā izklāstīto procedūru attiecas vienīgi uz aspektiem, kas saistīti ar šiem ierosinātajiem grozījumiem. Šie ierosinātie grozījumi neskar citus grozījumus, ko Komisija varētu ierosināt.

8. pants

Gāzes PSOET uzdevumi

1. Gāzes PSOET pēc Komisijas pieprasījuma saskaņā ar 6. panta 6. punktu izstrādā tīkla kodeksus šā panta 6. punktā minētajām jomām.

2. Lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus, gāzes PSOET var izstrādāt tīkla kodeksus 6. punktā minētajām jomām, ja šie kodeksi nav saistīti ar jomām, uz kurām attiecas Komisijas pieprasījums. Šos tīkla kodeksus iesniedz Aģentūrai atzinuma sniegšanai. Gāzes PSOET pienācīgi ņem vērā šo atzinumu.

3. Gāzes PSOET pieņem:

a) kopējus tīkla ekspluatācijas instrumentus, lai nodrošinātu tīkla darbības koordināciju normālos un ārkārtas apstākļos, tostarp parastu negadījumu klasifikācijas skalu, un pētniecības plānus;

b) katru otro gadu – nesaistošu Kopienas tīkla attīstības desmit gadu plānu (Kopienas tīkla attīstības plāns), tostarp Eiropas piegādes pietiekamības prognozi;

c) ieteikumus saistībā ar tehniskās sadarbības koordināciju starp Kopienas un trešo valstu pārvades sistēmu operatoriem;

d) gada darba programmu;

e) gada pārskatu;

f) ikgadējās ziemas un vasaras piegādes pietiekamības prognozes.

4. Šā panta 3. punkta b) apakšpunktā minētā Eiropas piegādes pietiekamības prognoze aptver vispārēju gāzes sistēmas pietiekamību piegādāt gāzi atbilstīgi pašreizējam un prognozētajam pieprasījumam nākamajiem pieciem gadiem un laikposmam no pieciem līdz desmit gadiem no minētās prognozes dienas. Eiropas piegādes pietiekamības prognozes pamatā ir valstu piegādes prognozes, ko sagatavo katrs atsevišķs pārvades sistēmas operators.

5. Šā panta 3. punkta d) apakšpunktā minētajā gada darba programmā ietver attiecīgajā gadā sagatavojamo tīkla kodeksu sarakstu un aprakstu, tīkla ekspluatācijas koordinēšanas plānu, kā arī pētniecības un attīstības pasākumus, norādot orientējošu grafiku.

6. Šā panta 1. un 2. punktā minētie tīkla kodeksi, vajadzības gadījumā ņemot vērā reģionālas īpatnības, aptver šādas jomas:

a) tīkla drošības un uzticamības noteikumi;

▼B

b) tīkla pieslēguma noteikumi;

c) trešo personu piekļuves noteikumi;

d) datu apmaiņas un līguma izpildes noteikumi;

e) savstarpējas savietojamības noteikumi;

f) operatīvās procedūras ārkārtas situācijās;

g) jaudas sadales un pārslodzes vadības noteikumi;

h) tirdzniecības noteikumi, kas attiecas uz tehnisku un praktisku nodrošinājumu tīkla piekļuvei un uz sistēmas balansēšanu;

i) pārredzamības noteikumi;

j) balansēšanas noteikumi, tostarp ar tīklu saistīti noteikumi par nominācijas procedūru, noteikumi par balansēšanas maksām un noteikumi par operatīvo balansēšanu starp pārvades sistēmas operatoru sistēmām;

k) noteikumi par saskaņotām pārvades tarifu struktūrām; un

l) energoefektivitāte gāzes tīklos.

7. Tīkla kodeksus izstrādā par tīklu pārrobežu aspektiem un tirgus integrācijas aspektiem, un tie neskar dalībvalstu tiesības izveidot valstu kodeksus par aspektiem, kas neietekmē pārrobežu tirdzniecību.

8. Gāzes PSOET pārrauga un izvērtē to, kā īsteno tīkla kodeksus un pamatnostādnes, ko Komisija ir pieņēmusi saskaņā ar 6. panta 11. punktu, kā arī to ietekmi uz to piemērojamo noteikumu saskaņošanu, kuru mērķis ir veicināt tirgus integrāciju. Gāzes PSOET par konstatēto ziņo Aģentūrai, un izvērtējuma rezultātus ietver šā panta 3. punkta e) apakšpunktā minētajā gada pārskatā.

9. Gāzes PSOET dara pieejamu visu informāciju, ko Aģentūra lūdz, lai veiktu savus uzdevumus saskaņā ar 9. panta 1 punktu.

10. Ik pēc diviem gadiem gāzes PSOET pieņem un publicē Kopienas tīkla attīstības plānu, kas minēts 3. punkta b) apakšpunktā. Kopienas tīkla attīstības plānā ietver integrēta tīkla modelēšanu, scenāriju izstrādi, Eiropas piegādes pietiekamības prognozi un sistēmas elastības vērtējumu.

Kopienas tīkla attīstības plānā jo īpaši:

▼M3

a) ņem vērā valstu ieguldījumu plānus, ievērojot 12. panta 1. punktā minētos reģionālos ieguldījumu plānus un attiecīgā gadījumā tīkla plānošanas Savienības aspektus, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes ([1]); tam veic izdevumu un ieguvumu analīzi, izmantojot metodoloģiju, kas noteikta, kā izklāstīts minētās regulas 11. pantā;

([1]) OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.

▼B

b) attiecībā uz pārrobežu starpsavienojumiem ņem vērā tīkla lietotāju pamatotās vajadzības un iekļauj ieguldītāju ilgtermiņa saistības, kā minēts Direktīvas 2009/73/EK 14. un 22. pantā; un

c) nosaka vajadzības veikt ieguldījumus, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu jaudu.

Saistībā ar šā punkta otrās daļas c) apakšpunktu Kopienas tīkla attīstības plānam var pievienot pārskatu par šķēršļiem tīkla pārrobežu jaudas palielināšanā, kurus rada atšķirīgas apstiprināšanas procedūras vai prakse.

11. Aģentūra izskata valstu tīkla attīstības desmit gadu plānus, lai novērtētu to atbilstību Kopienas tīkla attīstības plānam. Ja Aģentūra konstatē neatbilstības starp valsts tīkla attīstības desmit gadu plānu un Kopienas tīkla attīstības plānu, tā iesaka grozīt, attiecīgi, valsts tīkla attīstības desmit gadu plānu vai Kopienas tīkla attīstības plānu. Ja šāds valsts tīkla attīstības desmit gadu plāns ir izstrādāts saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 22. pantu, Aģentūra iesaka kompetentajai valsts regulatīvajai iestādei grozīt valsts tīkla attīstības desmit gadu plānu saskaņā ar minētās direktīvas 22. panta 7. punktu un par to informē Komisiju.

12. Pēc Komisijas pieprasījuma gāzes PSOET dara Komisijai zināmus savus apsvērumus par pamatnostādņu pieņemšanu, kā paredzēts 23. pantā.

9. pants

Aģentūras veiktā pārraudzība

1. Aģentūra pārrauga, kā gāzes PSOET veic 8. panta 1., 2. un 3. punktā minētos uzdevumus, un sniedz Komisijai ziņojumu.

Aģentūra pārrauga, kā gāzes PSOET īsteno tīkla kodeksus, kas izstrādāti saskaņā ar 8. panta 2. punktu, un tīkla kodeksus, kas izstrādāti saskaņā ar 6. panta 1. līdz 10. punktu, bet kurus Komisija nav pieņēmusi saskaņā ar 6. panta 11. punktu. Ja gāzes PSOET nav īstenojis kādu no tīkla kodeksiem, Aģentūra prasa, lai gāzes PSOET sniedz pamatotu paskaidrojumu, kāpēc attiecīgais kodekss nav īstenots. Aģentūra informē Komisiju par šo paskaidrojumu un sniedz par to atzinumu.

Aģentūra pārrauga un izvērtē, kā īsteno tīkla kodeksus un pamatnostādnes, ko Komisija ir pieņēmusi saskaņā ar 6. panta 11. punktu, un kā tie iespaido piemērojamo noteikumu saskaņošanu, lai veicinātu tirgus integrāciju, lai izvairītos no diskriminācijas, sekmētu efektīvu konkurenci un tirgus efektīvu darbību, un sniedz par to ziņojumu Komisijai.

2. Gāzes PSOET iesniedz Aģentūrai Kopienas tīkla attīstības plāna projektu, gada darba programmas projektu, tostarp informāciju par apspriešanās procesu, un citus 8. panta 3. punktā norādītos dokumentus, lai saņemtu Aģentūras atzinumu.

▼B

Divos mēnešos pēc saņemšanas dienas Aģentūra sniedz gāzes PSOET un Komisijai pienācīgi pamatotu atzinumu un ieteikumus, ja tā uzskata, ka gāzes PSOET iesniegtais gada darba programmas projekts vai Kopienas tīkla attīstības plāna projekts neveicina diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci, tirgus efektīvu darbību vai trešo personu piekļuvei pietiekamu pārrobežu starpsavienojuma līmeni.

10. pants

Apspriešanās

1. Izstrādājot tīkla kodeksus, Kopienas tīkla attīstības plāna projektu un gada darba programmu, kā minēts 8. panta 1., 2. un 3. punktā, gāzes PSOET saskaņā ar 5. panta 1. punktā minēto reglamentu organizē plašu, savlaicīgu, atklātu un pārredzamu apspriešanos ar visiem attiecīgajiem tirgus dalībniekiem un jo īpaši ar organizācijām, kas pārstāv visas ieinteresētās personas. Šī apspriešanās aptver arī valstu regulatīvās iestādes un citas valsts iestādes, piegādes un ražošanas uzņēmumus, tīkla lietotājus, tostarp lietotājus, sadales sistēmas operatorus, tostarp attiecīgās nozares apvienības, tehniskas struktūras un ieinteresēto personu grupas. Tās mērķis ir lēmumu pieņemšanas procesā apzināt visu attiecīgo pušu viedokļus un priekšlikumus.

2. Publisko visus dokumentus un sanāksmju protokolus, kas saistīti ar 1. punktā minēto apspriešanos.

3. Pirms gāzes PSOET pieņem gada darba programmu un tīkla kodeksus, kā minēts 8. panta 1., 2. un 3. punktā, tas norāda, kā ir ņemti vērā apspriešanās gaitā izteiktie apsvērumi. Ja kādi apsvērumi nav ņemti vērā, gāzes PSOET norāda pamatojumu.

▼M3

11. pants

Izmaksas

Izmaksas, kas saistītas ar šīs regulas 4. līdz 12. pantā un Regulas (ES) Nr. 347/2013 11. pantā minētajām gāzes PSOET darbībām, sedz pārvades sistēmu operatori, un tās ņem vērā tarifu aprēķinos. Regulatīvās iestādes apstiprina minētās izmaksas vienīgi tad, ja tās ir pamatotas un atbilstīgas.

▼B

12. pants

Pārvades sistēmu operatoru reģionālā sadarbība

1. Pārvades sistēmu operatori izveido reģionālo sadarbību gāzes PSOET ietvaros, lai sekmētu 8. panta 1., 2. un 3. punktā minēto uzdevumu izpildi. Tie jo īpaši ik pēc diviem gadiem publicē reģionālo ieguldījumu plānu un var pieņemt ieguldījumu lēmumus, pamatojoties uz šo reģionālo ieguldījumu plānu.

▼B

2. Pārvades sistēmu operatori sekmē pasākumus, kas nodrošina tīkla optimālu pārvaldību, un veicina enerģijas biržu attīstību, pārrobežu jaudas koordinētu sadali ar nediskriminējošiem, uz tirgu vērstiem risinājumiem, pienācīgu uzmanību veltot konkrētiem ieguvumiem, ko dod īstermiņa piešķīrumu netiešās izsoles, un balansēšanas mehānismu integrācijai.

3. Lai sasniegtu 1. un 2. punktā noteiktos mērķus, Komisija, ņemot vērā pastāvošās reģionālās sadarbības struktūras, var noteikt katras reģionālās sadarbības struktūras ģeogrāfisko teritoriju. Katra dalībvalsts drīkst veicināt sadarbību vairāk nekā vienā ģeogrāfiskajā teritorijā. Šo pirmajā teikumā minēto pasākumu, kas paredzēts, lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus, papildinot to, pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Šajā nolūkā Komisija apspriežas ar Aģentūru un gāzes PSOET.

13. pants

Tīkla piekļuves tarifi

1. Tarifi vai to aprēķināšanas metodes, ko piemēro pārvades sistēmu operatori un ko apstiprinājušas regulatīvās iestādes saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 41. panta 6. punktu, kā arī tarifi, kas publicēti saskaņā ar minētās direktīvas 32. panta 1. punktu, ir pārredzami, ņem vērā vajadzību pēc sistēmas viengabalainības un tās uzlabošanas un atspoguļo faktiskās izmaksas, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva un strukturāli salīdzināma tīkla operatora izmaksām un ir pārredzamas, vienlaikus ietverot attiecīgu peļņu no ieguldījumiem un vajadzības gadījumā ņemot vērā tarifu salīdzinošo novērtēšanu, ko izstrādājušas regulatīvās iestādes. Tarifus vai to aprēķināšanas metodes piemēro bez diskriminācijas.

Dalībvalstis var pieņemt lēmumu, ka tarifus var arī noteikt, izmantojot pasākumus, kas balstīti uz tirgus principiem, piemēram, izsoles, ar nosacījumu, ka tādus pasākumus un tajos gūtos ieņēmumus apstiprina attiecīgā regulatīvā iestāde.

Tarifi vai to aprēķināšanas metodes veicina efektīvu gāzes tirdzniecību un konkurenci, vienlaikus ļaujot izvairīties no savstarpējas tīkla lietotāju subsidēšanas, nodrošinot stimulus ieguldījumiem un uzturot vai radot pārvades tīklu savstarpēju izmantojamību.

Tarifi tīkla lietotājiem ir nediskriminējoši, un tos nosaka atsevišķi katram pārvades sistēmas ieejas punktam un izejas punktam. Izmaksu attiecināšanas mehānismus un tarifu noteikšanas metodiku attiecībā uz ieejas punktiem un izejas punktiem apstiprina valsts regulatīvās iestādes. Līdz 2011. gada 3. septembrim dalībvalstis nodrošina to, ka, beidzoties pārejas periodam, maksas neaprēķina, pamatojoties uz līgumiem.

▼B

2. Tīkla piekļuves tarifi neierobežo tirgus likviditāti, nedz arī kropļo tirdzniecību pār dažādu pārvades sistēmu robežām. Ja atšķirības tarifu struktūrās vai balansēšanas mehānismos varētu kavēt pārvades sistēmu savstarpēju tirdzniecību un neatkarīgi no Direktīvas 2009/73/EK 41. panta 6. punkta, pārvades sistēmu operatori ciešā sadarbībā ar attiecīgajām valstu iestādēm aktīvi darbojas, lai panāktu tarifu struktūru un samaksas principu saplūšanu, tostarp attiecībā uz balansēšanu.

14. pants

Trešo personu piekļuves pakalpojumi saistībā ar pārvades sistēmu operatoriem

1. Pārvades sistēmu operatori:

a) nodrošina nediskriminējošu pakalpojumu piedāvājumu visiem tīkla lietotājiem;

b) sniedz gan konstantus, gan atslēdzamus trešo personu piekļuves pakalpojumus. Atslēdzamas piekļuves cena atspoguļo pārrāvuma iespējamību;

c) piedāvā tīkla lietotājiem gan ilgtermiņa, gan īstermiņa pakalpojumus.

Attiecībā uz šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, ja pārvades sistēmas operators piedāvā vienādus pakalpojumus dažādiem klientiem, tas to dara saskaņā ar vienādiem līguma noteikumiem un nosacījumiem, izmantojot vai nu saskaņotus transportēšanas līgumus, vai vienotu tīkla kodeksu, ko kompetentā iestāde apstiprinājusi saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 41. pantā paredzēto procedūru.

2. Saskaņā ar 13. panta 1. punktā paredzētajiem principiem transporta līgums, kam ir nestandarta spēkā stāšanās datums vai derīguma termiņš, kurš ir īsāks nekā gada transporta standartlīgumam, neliek piemērot patvaļīgi noteiktus lielākus vai mazākus tarifus, neatspoguļojot attiecīgā pakalpojuma tirgus vērtību.

3. Sniedzot trešo personu piekļuves pakalpojumus, attiecīgā gadījumā tīkla lietotājiem var pieprasīt atbilstīgas garantijas saistībā ar to kredītspēju. Šādas garantijas nedrīkst veidot nepamatotus šķēršļus piekļuvei tirgum, un tām jābūt nediskriminējošām, pārredzamām un samērīgām.

15. pants

Trešo personu piekļuves pakalpojumi saistībā ar uzglabāšanas objektiem un SDG iekārtām

1. SDG un uzglabāšanas sistēmas operatori:

a) visiem tīkla lietotājiem nediskriminējoši piedāvā tādus pakalpojumus, kas apmierina tirgus pieprasījumu; jo īpaši, ja SDG vai uzglabāšanas sistēmas operators piedāvā to pašu pakalpojumu dažādiem lietotājiem, nodrošina līdzvērtīgus līguma noteikumus un nosacījumus;

▼B

b) piedāvā pakalpojumus, kas ir saderīgi ar starpsavienotu gāzes transportēšanas sistēmu izmantošanu, un veicina piekļuvi, sadarbojoties ar pārvades sistēmas operatoru; un

c) publisko atbilstošu informāciju, jo īpaši ziņas par pakalpojumu izmantojumu un pieejamību, termiņā, kas atbilst SDG iekārtu vai uzglabāšanas objektu izmantotāju pamatotām komerciālām vajadzībām, ar nosacījumu, ka šo publiskošanu pārrauga valsts regulatīvā iestāde.

2. Ikviens uzglabāšanas sistēmas operators:

a) sniedz gan pastāvīgus, gan atslēdzamustrešo personu piekļuves pakalpojumus; atslēdzamas jaudas cena atspoguļo pārrāvuma iespējamību;

b) piedāvā uzglabāšanas objektu lietotājiem gan ilgtermiņa, gan īstermiņa pakalpojumus; un

c) piedāvā uzglabāšanas objektu lietotājiem gan saistītus, gan nesaistītus uzglabāšanas tilpuma, ievades rādītāja un piegādājamības pakalpojumus.

3. SDG iekārtas un uzglabāšanas objektos nedrīkst līgumos patvaļīgi paredzēt augstākus tarifus situācijās, kad šie līgumi slēgti:

a) ārpus dabasgāzes piegādes standarta gada ar nestandarta sākuma datumu; vai

b) uz īsāku laiku nekā standarta SDG iekārtu un uzglabāšanas objektu līgums uz gadu.

4. Sniedzot trešo personu piekļuves pakalpojumus, attiecīgā gadījumā tīkla lietotājiem var pieprasīt atbilstīgas garantijas saistībā ar to kredītspēju. Šādas garantijas neveido nepamatotus šķēršļus piekļuvei tirgum, un tās ir nediskriminējošas, pārredzamas un samērīgas.

5. Līguma ierobežojumus attiecībā uz SDG iekārtas un uzglabāšanas iekārtas minimālo lielumu pamato ar tehniskajiem ierobežojumiem, un tie ļauj mazākiem uzglabāšanas lietotājiem piekļūt uzglabāšanas pakalpojumiem.

16. pants

Jaudas sadales mehānismu un pārslodzes vadības procedūru principi, kas attiecas uz pārvades sistēmu operatoriem

1. Maksimāli iespējamo jaudu visos būtiskos 18. panta 3. punktā minētajos punktos dara pieejamu tirgus dalībniekiem, ņemot vērā sistēmas viengabalainību un tīkla efektīvu darbību.

2. Pārvades sistēmas operators īsteno un publicē nediskriminējošus un pārredzamus jaudas sadales mehānismus, kas:

a) dod pareizus ekonomiskos signālus tehnisko jaudu efektīvam un maksimālam izmantojumam, veicina ieguldījumus jaunā infrastruktūrā un sekmē dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību;

▼B

b) ir saderīgi ar tādiem tirgus mehānismiem kā tūlītējas piegādes tirgi un tirdzniecība no centralizētām noliktavām, un reizē ir elastīgi un spējīgi piemēroties mainīgiem tirgus apstākļiem; un

c) ir saderīgi ar dalībvalstu tīkla piekļuves sistēmām.

3. Pārvades sistēmas operators īsteno un publicē nediskriminējošas un pārredzamas pārslodzes vadības procedūras, kas nav diskriminējošas un kas atvieglo dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, un kuru pamatā ir šādi principi:

a) līgumpārslodzes gadījumā pārvades sistēmas operators piedāvā neizmantoto jaudu primārajā tirgū vismaz nākamajai dienai, šo jaudu darot atslēdzami pieejamu;

b) tīkla lietotāji drīkst tālākpārdot vai apakšizīrēt sekundārajā tirgū savu neizmantoto, līgumā paredzēto jaudu.

Attiecībā uz šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktu dalībvalsts var prasīt no tīkla lietotājiem paziņojumu vai informāciju par pārvades sistēmas operatoru.

4. Ja pastāv fiziska pārslodze, pārvades sistēmas operators vai, attiecīgā gadījumā, regulatīvās iestādes piemēro nediskriminējošus un pārredzamus jaudas sadales mehānismus.

5. Pārvades sistēmu operatori regulāri vērtē tirgus pieprasījumu, lai noteiktu vajadzību veikt jaunus ieguldījumus. Plānojot jaunus ieguldījumus, pārvades sistēmu operatori novērtē tirgus pieprasījumu un ņem vērā piegādes drošumu.

17. pants

Jaudas sadales mehānismu principi un pārslodzes vadības procedūras saistībā ar uzglabāšanas objektiem un SDG iekārtām

1. Ņemot vērā sistēmas viengabalainības un darbības apsvērumus, tirgus dalībniekiem piedāvā maksimālo uzglabāšanas objektu un SDG iekārtu jaudu.

2. SDG un uzglabāšanas sistēmas operatori īsteno un publicē nediskriminējošus un pārredzamus jaudas sadales mehānismus, kas:

a) dod pareizus ekonomiskos signālus jaudas efektīvam un maksimālam izmantojumam un veicina ieguldījumus jaunā infrastruktūrā;

b) ir saderīgi ar tādiem tirgus mehānismiem kā tūlītējas piegādes tirgi un tirdzniecība no centralizētām noliktavām, un vienlaikus ir elastīgi un spējīgi piemēroties mainīgiem tirgus apstākļiem; un

c) ir saderīgi ar pieslēgtajām tīkla piekļuves sistēmām.

▼B

3. SDG iekārtu un uzglabāšanas objektu līgumos ietver pasākumus jaudas slēptas uzkrāšanas novēršanai, ņemot vērā šādus principus, ko piemēro līgumpārslodzes gadījumos:

a) sistēmas operatoram ir pienākums nekavējoties piedāvāt neizmantoto SDG iekārtu un uzglabāšanas objektu jaudu primārajā tirgū; attiecībā uz uzglabāšanas objektiem tas jādara vismaz nākamajā dienā, un šī jauda ir atslēdzama;

b) SDG iekārtu un uzglabāšanas objektu lietotājiem, kas to vēlas, ir jābūt tiesībām tālākpārdot savu līgumā paredzēto jaudu sekundārajā tirgū.

18. pants

Pārredzamības prasības saistībā ar pārvades sistēmu operatoriem

1. Pārvades sistēmas operators publisko sīku informāciju par pakalpojumiem, ko tas piedāvā, un attiecīgajiem spēkā esošajiem nosacījumiem, kā arī tehnisko informāciju, kas vajadzīga, lai tīkla lietotāji varētu efektīvi piekļūt tīklam.

2. Lai nodrošinātu pārredzamus, objektīvus un nediskriminējošus tarifus un veicinātu gāzes pārvades tīklu efektīvu izmantošanu, pārvades sistēmu operatori vai attiecīgas valsts iestādes publicē pieņemamu un pietiekami sīki izklāstītu informāciju par tarifu veidošanu, metodiku un struktūru.

3. Katrs pārvades sistēmas operators par sniegtajiem pakalpojumiem regulāri un secīgi, viegli izmantojamā un standartizētā formā publisko skaitlisku informāciju par tehniskām, līgumos paredzētām un pieejamām jaudām, kas attiecas uz visiem noteiktajiem punktiem, arī ieejas un izejas punktiem.

4. Noteiktos pārvades sistēmas punktus, par ko informācija jāpublisko, apstiprina kompetentās iestādes pēc apspriešanās ar tīkla lietotājiem.

5. Pārvades sistēmas operators vienmēr izpauž šajā regulā prasīto informāciju jēgpilnā, kvantitatīvi skaidrā, viegli saprotamā veidā un bez diskriminācijas.

6. Pārvades sistēmas operators publisko ex-ante un ex-post piegādes un pieprasījuma informāciju, pamatojoties uz nominācijām, prognozēm un faktiskajām plūsmām uz sistēmu un no tās. Valsts regulatīvā iestāde nodrošina, ka visu šādu informāciju publisko. Publiskota informācija ir tikpat detalizēta kā pārvades sistēmas operatoram pieejamā informācija.

▼B

Pārvades sistēmas operators publisko sistēmas balansēšanai veiktos pasākumus, radušās izmaksas un gūtos ieņēmumus.

Attiecīgie tirgus dalībnieki sniedz pārvades sistēmas operatoram šajā pantā minētās ziņas.

19. pants

Pārredzamības prasības saistībā ar uzglabāšanas objektiem un SDG iekārtām

1. SDG un uzglabāšanas sistēmu operatori publisko sīku informāciju par to piedāvātajiem pakalpojumiem un attiecīgajiem piemērotajiem nosacījumiem, kā arī tehnisko informāciju, kas vajadzīga, lai SDG iekārtu un uzglabāšanas objektu lietotāji varētu efektīvi piekļūt SDG iekārtām un uzglabāšanas objektiem.

2. SDG un uzglabāšanas sistēmu operatori par sniegtajiem pakalpojumiem regulāri un nepārtraukti lietotājam ērti saprotamā un standartizētā veidā publisko skaitlisku informāciju par uzglabāšanas objektu un SDG iekārtu jaudām, par kurām noslēgti līgumi un kuras ir pieejamas.

3. SDG un uzglabāšanas sistēmu operatori vienmēr sniedz šajā regulā prasīto informāciju jēgpilnā, skaitliski skaidrā, viegli saprotamā veidā un bez diskriminācijas.

4. SDG un uzglabāšanas sistēmu operatori publisko gāzes daudzumu katrā uzglabāšanas objektā vai SDG iekārtā, vai uzglabāšanas objektu grupā, ja tas atbilst veidam, kādā piekļuve tiek piedāvāta sistēmu lietotājiem, plūsmas uz iekārtu/objektu un no tās/tā un uzglabāšanas objekta un SDG iekārtas pieejamās jaudas, arī attiecībā uz tām iekārtām/objektiem, uz ko neattiecas trešo personu piekļuve. Informāciju paziņo arī pārvades sistēmas operatoram, kas to publisko apkopotā veidā par sistēmu vai apakšsistēmu, ko veido noteiktie punkti. Šo informāciju atjaunina vismaz reizi dienā.

Ja uzglabāšanas sistēmas lietotājs ir vienīgais uzglabāšanas objekta lietotājs, uzglabāšanas sistēmas lietotājs var iesniegt valsts regulatīvajai iestādei pamatotu lūgumu apstrādāt šā punkta pirmajā daļā minētos datus konfidenciāli. Ja valsts regulatīvā iestāde secina, ka šāds lūgums ir pamatots, jo īpaši ņemot vērā vajadzību interesi likumīgi aizsargāt uzņēmējdarbības noslēpumus, kuru izpaušana varētu nelabvēlīgi ietekmēt uzglabāšanas sistēmas lietotāja vispārējo komerciālo stratēģiju, līdzsvarot ar mērķi izveidot konkurētspējīgu gāzes iekšējo tirgu, tā var uz vienu gadu vai mazāk atļaut uzglabāšanas sistēmas operatoram nepubliskot šā punkta pirmajā daļā minētos datus.

Šā punkta otro daļu piemēro, neskarot pirmajā daļā minētos pārvades sistēmas operatora paziņošanas un publicēšanas pienākumus, izņemot gadījumus, kad apkopotie dati ir identiski konkrētās uzglabāšanas sistēmas datiem, attiecībā uz kuru valsts regulatīvā iestāde atļāvusi nepubliskošanu.

▼B

5. Lai garantētu pārredzamus, objektīvus un nediskriminējošus tarifus un veicinātu infrastruktūru efektīvu izmantošanu, SDG iekārtu un uzglabāšanas objektu operatori vai attiecīgās regulatīvās iestādes publisko pietiekami detalizētu informāciju par to tarifu veidošanos, metodiku un struktūru, kas ir saistīti ar infrastruktūrām, kurām piemēro trešo personu regulētu piekļuvi.

20. pants

Lietvedības prasības sistēmu operatoriem

Pārvades sistēmas operatori, uzglabāšanas sistēmas operatori un SDG sistēmas operatori piecus gadus glabā pieejamus valsts iestādēm, tostarp valsts regulatīvajai iestādei, valsts konkurences iestādei un Komisijai, visu informāciju, kas minēta 18. un 19. pantā un I pielikuma 3. daļā.

21. pants

Balansēšanas noteikumi un noteikumi par balansēšanas maksām

1. Izstrādā taisnīgus, nediskriminējošus un pārredzamus balansēšanas noteikumus, kuru pamatā ir objektīvi kritēriji. Balansēšanas noteikumi atspoguļo sistēmas patiesās vajadzības, ņemot vērā pārvades sistēmas operatoram pieejamos līdzekļus. Balansēšanas noteikumu pamatā ir tirgus principi.

2. Lai ļautu tīkla lietotājiem laikus veikt nepieciešamās izmaiņas, pārvades sistēmu operatori tiešsaistē sniedz pietiekamu, savlaicīgu un droši ticamu informāciju par tīkla lietotāju balansa statusu.

Sniegtā informācija ir tikpat detalizēta kā pārvades sistēmas operatoram pieejamā informācija, un tā atspoguļo laikposmu, par kuru aprēķina balansēšanas maksas.

Par saskaņā ar šo punktu sniegto informāciju neiekasē samaksu.

3. Balansēšanas maksas pēc iespējas atspoguļo izmaksas, kā arī stimulē tīkla lietotājus balansēt gāzes ievadi un izvadi. Ar tām vairās savstarpēji subsidēt tīkla lietotājus un netraucē ienākt tirgū jauniem dalībniekiem.

Kompetentās iestādes vai attiecīgā gadījumā pārvades sistēmu operatori publisko jebkuru metodiku, saskaņā ar ko aprēķina balansēšanas maksas, kā arī galīgos tarifus.

4. Dalībvalstis nodrošina to, lai pārvades sistēmu operatori censtos saskaņot balansēšanas režīmus un optimizētu balansēšanas maksas struktūras un līmeņus, veicinot gāzes tirdzniecību.

▼B

22. pants

Jaudas tiesību tirdzniecība

Katrs pārvades, SDG un uzglabāšanas sistēmas operators pārredzami un nediskriminējoši veic saprātīgus pasākumus, lai jaudas tiesības būtu brīvi tirgojamas un veicinātu šādu tirdzniecību. Katrs operators izstrādā saskaņotus transporta, SDG iekārtas lietošanas un uzglabāšanas līgumus un procedūras primārajam tirgum, lai veicinātu sekundāru jaudu tirdzniecību, un atzīst primāro jaudas tiesību nodošanu, ja sistēmas lietotāji to ir darījuši zināmu.

Saskaņotos transporta, SDG iekārtas lietošanas un uzglabāšanas līgumus dara zināmus regulatīvajām iestādēm.

23. pants

Pamatnostādnes

1. Attiecīgā gadījumā pamatnostādnēs, kas paredz minimālo saskaņotības pakāpi, kura vajadzīga, lai sasniegtu šīs regulas mērķi, paredz:

a) informāciju par trešo personu piekļuves pakalpojumiem, tostarp par šo pakalpojumu būtību, ilgumu un citām prasībām, kā noteikts 14. un 15. pantā;

b) informāciju par principiem, ko izmanto jaudas sadales mehānismos un pārslodzes vadības procedūrām līgumpārslodzes gadījumā, kā noteikts 16. un 17. pantā;

c) ziņas par informācijas sniegšanu, tehnisko informāciju, kas vajadzīga, lai tīkla lietotāji varētu efektīvi piekļūt sistēmai, par noteiktajiem punktiem attiecībā uz pārredzamības prasībām, tostarp informāciju, ko publicē par visiem noteiktajiem punktiem, un termiņus šīs informācijas publicēšanai, kā noteikts 18. un 19. pantā;

d) informāciju par tarifu metodiku attiecībā uz dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību, kā noteikts 13. pantā;

e) informāciju par jautājumiem, kas minēti 8. panta 6. punktā.

Šajā nolūkā Komisija apspriežas ar Aģentūru un gāzes PSOET.

2. Pamatnostādnes par 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem jautājumiem attiecībā uz pārvades sistēmu operatoriem ir izklāstītas I pielikumā.

▼B

Komisija var pieņemt pamatnostādnes par šā panta 1. punktā uzskaitītajiem jautājumiem un grozīt minētā punkta a), b) un c) apakšpunktā minētās pamatnostādnes. Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus, *inter alia*, to papildinot, pieņem saskaņā ar 28. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

3. Saskaņā ar šo regulu pieņemto pamatnostādņu piemērojums un grozījumi atspoguļo attiecīgo valstu gāzes sistēmu atšķirības, un tālab nav vajadzīgi vienoti, sīki noteikumi un nosacījumi trešo personu piekļuvei Kopienas līmenī. Tajās tomēr var būt ietvertas obligātas prasības, lai nodrošinātu nediskriminējošus un pārredzamus tīkla piekļuves noteikumus, kas vajadzīgi dabasgāzes iekšējam tirgum un ko var piemērot, ievērojot attiecīgo valstu gāzes sistēmu atšķirības.

24. pants

Regulatīvās iestādes

Regulatīvās iestādes, veicot savus pienākumus, nodrošina atbilstību šai regulai un pamatnostādnēm, kas pieņemtas atbilstoši 23. pantam.

Attiecīgā gadījumā tās sadarbojas viena ar otru, ar Komisiju un ar Aģentūru atbilstīgi Direktīvas 2009/73/EK VIII nodaļai.

25. pants

Informācijas sniegšana

Dalībvalstis un regulatīvās iestādes pēc pieprasījuma iesniedz Komisijai visu informāciju, kas vajadzīga 23. panta nolūkā.

Komisija nosaka pieņemamu termiņu, kādā jāsniedz informācija, ņemot vērā to, cik sarežģīta ir vajadzīgā informācija un cik steidzami tā vajadzīga.

26. pants

Dalībvalstu tiesības paredzēt sīkāk izstrādātus pasākumus

Šī regula neskar dalībvalstu tiesības saglabāt vai ieviest pasākumus, kuros ir sīkāk izstrādāti noteikumi nekā tie, kas izklāstīti šajā regulā vai 23. pantā minētajās pamatnostādnēs.

▼B

27. pants

Sankcijas

1. Dalībvalstis paredz normas attiecībā uz sankcijām, ko piemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu minēto normu īstenošanu. Paredzētajām sankcijām jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām. Šīs normas, kas atbilst Regulā (EK) Nr. 1775/2005 paredzētajiem noteikumiem, dalībvalstis paziņo Komisijai līdz 2006. gada 1. jūlijam un nekavēties paziņo Komisijai par jebkādiem turpmākiem tās iespaidojošiem grozījumiem. ►C2 Līdz 2011. gada 3. martam tās paziņo Komisijai normas, kas neatbilst Regulā (EK) Nr. 1775/2005 paredzētajiem noteikumiem, un nekavējoties paziņo Komisijai par jebkādiem turpmākiem tās iespaidojošiem grozījumiem. ◄

2. Sankcijām, kas paredzētas atbilstoši 1. punktam, nav kriminālatiesiska rakstura.

28. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota ar Direktīvas 2009/73/EK 51. pantu.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

29. pants

Komisijas ziņojums

Komisija pārrauga šīs regulas īstenošanu. Ziņojumā, ko Komisija sniedz saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 52. panta 6. punktu, tā ziņo arī par pieredzi, kas uzkrāta šīs regulas piemērošanas gaitā. Ziņojumā īpaši izvērtē, cik sekmīga ir bijusi regulas piemērošana, nodrošinot nediskriminējošus un izmaksām atbilstošus gāzes pārvades tīklu piekļuves nosacījumus, lai palīdzētu patērētājiem izdarīt izvēli labi funkcionējošā dabasgāzes iekšējā tirgū un sniegtu ieguldījumu ilgtermiņa piegādes drošumā. Vajadzības gadījumā ziņojumu papildina ar attiecīgiem priekšlikumiem un/vai ieteikumiem.

30. pants

Atkāpes un atbrīvojumi

Šī regula neattiecas uz:

a) dabasgāzes pārvades sistēmām dalībvalstīs, kamēr spēkā ir atkāpes, kas piešķirtas saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 49. pantu;

▼B

b) lielām jaunām infrastruktūrām, piemēram, starpsavienojumiem, SDG iekārtām un uzglabāšanas objektiem, un ievērojamu jaudas palielinājumu esošajā infrastruktūrā, kā arī šādas infrastruktūras modifikācijām, kas ļauj attīstīt jaunus gāzes piegādes avotus, kā minēts Direktīvas 2009/73/EK 36. panta 1. un 2. punktā, kam piešķirts atbrīvojums no minētās direktīvas 9., 14., 32., 33., 34. panta vai 41. panta 6., 8. un 10. punkta, kamēr ir spēkā atbrīvojums no šajā punktā minētajiem noteikumiem, izņemot šīs regulas 19. panta 4. punktu; vai

c) dabasgāzes pārvades sistēmām, kam piešķirta atkāpe saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 48. pantu.

Attiecībā uz šā panta pirmās daļas a) punktu dalībvalstis, kurām saskaņā ar Direktīvas 2009/73/EK 49. pantu piešķirta atkāpe, var Komisijai lūgt pagaidu atkāpi no šīs regulas piemērošanas uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus no dienas, kad zaudē spēku minētajā punktā paredzētā atkāpe.

31. pants

Atcelšana

No 2011. gada 3. marta atceļ Regulu (EK) Nr. 1775/2005. Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu II pielikumā.

32. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

▼C1

To piemēro no 2011. gada 3. marta.

▼B

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

▼B

I PIELIKUMS

PAMATNOSTĀDNES PAR

1. **Trešo personu piekļuves pakalpojumiem attiecībā uz pārvades sistēmu operatoriem**

1. Pārvades sistēmu operatori piedāvā konstantus un atslēdzamus pakalpojumus vismaz uz vienu dienu.

2. Saskaņotus transporta līgumus un vispārējus tīkla kodeksus izstrādā tā, lai veicinātu to jaudas tirdzniecību un atkārtotu izmantošanu, par ko tīkla lietotāji noslēguši līgumus, turklāt netraucējot atbrīvot jaudas.

3. Pārvades sistēmu operatori izstrādā tīkla kodeksus un saskaņotus līgumus, pienācīgi apspriedušies ar tīkla lietotājiem.

4. Pārvades sistēmu operatori īsteno standartizētas nominācijas un renominācijas procedūras. Tie izstrādā informācijas sistēmas un elektroniskas saziņas līdzekļus, lai tīkla lietotājiem sniegtu pietiekamus datus un vienkāršotu darījumus, piemēram, nominācijas, līgumu slēgšanu par jaudām un jaudas tiesību nodošanu no viena tīkla lietotāja citiem.

5. Pārvades sistēmu operatori saskaņo oficiālas lūguma procedūras un atbildes laikus, ievērojot labāko nozares pieredzi, lai saīsinātu atbildes laikus. Vēlākais līdz 2006. gada 1. jūlijam, apspriedušies ar attiecīgiem tīkla lietotājiem, tie tiešsaistē uz ekrāniem nodrošina sistēmas jaudu rezervācijai un apstiprināšanai un nominācijas un renominācijas procedūras.

6. Pārvades sistēmu operatori no tīkla lietotājiem neiekasē atsevišķu maksu par informācijas lūgumiem un darījumiem, kas saistīti ar viņu transporta līgumiem un ko veic saskaņā ar standartnoteikumiem un standartprocedūrām.

7. Par informācijas lūgumiem, kas prasa neparastus vai pārmērīgus izdevumus, piemēram, par tehnisku un ekonomisku pamatojumu izstrādi, var iekasēt atsevišķu maksu, ja maksājumus var pienācīgi pamatot.

8. Pārvades sistēmu operatori sadarbojas ar citiem pārvades sistēmu operatoriem, attiecīgi koordinējot savu tīklu profilaksi, lai mazinātu iespējamību, ka varētu notikt pārrāvums pārvades pakalpojumos tīkla lietotājiem un pārvades sistēmu operatoriem citās teritorijās, un lai nodrošinātu vienādus labumus attiecībā uz piegādes drošumu, arī tranzīta sakarā.

9. Pārvades sistēmu operatori vismaz reizi gadā iepriekš noteiktā termiņā publicē visus plānotos profilakses laikposmus, kas varētu ietekmēt tīklu lietotāju tiesības, ko rada transporta līgumi, un attiecīgu operatīvu informāciju, ko dara zināmu pietiekamu laiku iepriekš. Tas ietver tūlītēju un nediskriminējošu visu plānoto profilakses laiku publicēšanu un ziņošanu par neplānotām profilaksēm, līdzko tāda informācija kļūst pieejama pārvades sistēmu operatoriem. Profilakses laikā pārvades sistēmu operatori publicē regulāri atjauninātu, sīku informāciju par paredzamās profilakses ilgumu un sekām.

▼B

10. Pārvades sistēmu operatori ik dienu veic uzskaiti par notikušo profilaksi un plūsmas pārrāvumiem, un pēc lūguma dara to pieejamu kompetentajām iestādēm. Arī tiem, ko ietekmējuši pārrāvumi, pēc lūguma dara zināmu informāciju.

2. **Jaudu sadales mehānismu pamatprincipi un pārslodzes vadības procedūras attiecībā uz pārvades sistēmu operatoriem, un to piemērojums līgumpārslodzes gadījumā**

2.1. *Jaudu sadales mehānismu pamatprincipi un pārslodzes vadības procedūras attiecībā uz pārvades sistēmas operatoriem*

1. Jaudu sadales mehānismi un pārslodzes vadības procedūras veicina konkurenci un ātrdarbīgas jaudu tirdzniecības attīstību, un tie ir saderīgi ar tādiem tirgus mehānismiem kā tūlītējas piegādes tirgi un tirdzniecība no centralizētām noliktavām. Tie ir elastīgi un spēj piemēroties mainīgiem tirgus apstākļiem.

2. Šie mehānismi un procedūras ņem vērā attiecīgās sistēmas viengabalainību, kā arī piegādes drošumu.

3. Šie mehānismi un procedūras nedz traucē jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu, nedz rada nevajadzīgus šķēršļus ienākšanai tirgū. Tie neliedz efektīvi konkurēt tirgus dalībniekiem, arī jaunienācējiem tirgū un uzņēmējsabiedrībām, kā tirgus daļa ir maza.

4. Šie mehānismi un procedūras dod pareizus ekonomiskus signālus efektīvam un maksimālam tehnisko jaudu izmantojumam un veicina ieguldījumus jaunā infrastruktūrā.

5. Tīklu lietotājus informē par to, kādi apstākļi varētu ietekmēt līgumos paredzēto jaudu pieejamību. Informācijai par pārrāvumiem būtu jāatspoguļo tas, cik plaša informācija ir pieejama pārvades sistēmas operatoram.

6. Ja sistēmas viengabalainības dēļ rodas grūtības izpildīt līgumā paredzētās piegādes saistības, pārvades sistēmu operatoriem būtu tūlīt jāinformē tīkla lietotāji un jāmeklē nediskriminējošs risinājums.

Pārvades sistēmu operatori ar tīkla lietotājiem apspriežas par procedūrām pirms to īstenošanas un saskaņo tās ar regulatīvo iestādi.

▼M2

2.2. *Pārslodzes vadības procedūras līgumpārslodzes gadījumos*

2.2.1. Vispārīgie noteikumi

1. Pielikuma 2.2. punkta noteikumus piemēro tiklab fiziskiem, kā virtuāliem starpsavienojuma punktiem starp blakusesošām ieejas-izejas sistēmām starp divām vai vairākām dalībvalstīm vai tajā pašā dalībvalstī, ciktāl lietotāji izmanto rezervācijas procedūras attiecībā uz punktiem. Tos var piemērot arī ieejas punktiem no trešām valstīm un izejas punktiem uz trešām valstīm, par ko lēmumu pieņem attiecīgā valsts regulatīvā iestāde. Šā pielikuma 2.2. punkta noteikumi neattiecas uz izejas punktiem uz galapatērētājiem un sadales tīkliem, ieejas punktiem no SNG terminālļiem un ražotnēm un ieejas-izejas punktiem no uzglabāšanas objektiem un uz tiem.

▼M2

2. Pamatojoties uz informāciju, ko pārvades sistēmu operatori publicē saskaņā ar šā pielikuma 3. sadaļu un attiecīgā gadījumā validē valstu regulatīvās iestādes, Aģentūra līdz katra gada 1. martam, sākot no 2014. gada, publicē uzraudzības ziņojumu par pārslodzēm starpsavienojuma punktos attiecībā uz iepriekšējā gadā pārdotajiem konstantās jaudas produktiem, cik vien iespējams, ņemot vērā jaudu tirdzniecību sekundārajā tirgū un atslēdzamās jaudas izmantošanu.

3. Jebkādu papildu jaudu, kas iegūta, piemērojot kādu no pārslodzes vadības procedūrām, kā minēts 2.2.2., 2.2.3., 2.2.4. un 2.2.5. punktā, attiecīgais(-ie) pārvades sistēmas operators(-i) piedāvā parastajā sadales procesā.

4. Pasākumus, kuri minēti 2.2.2., 2.2.4. un 2.2.5. punktā, īsteno no 2013. gada 1. oktobra. Pielikuma 2.2.3. punkta 1. apakšpunktu līdz 2.2.3. punkta 5. apakšpunktu piemēro no 2016. gada 1. jūlija.

2.2.2. Jaudas palielināšana, izmantojot virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmu

1. Pārvades sistēmu operatori ierosina un – pēc tam, kad to apstiprinājusi valsts regulatīvā iestāde, – ievieš uz stimuliem balstītu virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmu, lai varētu konstanti piedāvāt papildu jaudu. Pirms ieviešanas valsts regulatīvā iestāde apspriežas ar blakusesošo dalībvalstu regulatīvajām iestādēm un ņem vērā blakusesošo dalībvalstu regulatīvo iestāžu atzinumus. Noteikts, ka papildu jauda ir tāda konstantā jauda, ko piedāvā papildus starpsavienojuma punkta tehniskajai jaudai, kas aprēķināta, pamatojoties uz šīs regulas 16. panta 1. punktu.

2. Virsrezervēšanas un atpirkšanas shēma motivē pārvades sistēmu operatorus padarīt pieejamu papildu jaudu, ņemot vērā tehniskos nosacījumus, piemēram, attiecīgās ieejas-izejas sistēmas siltumietilpību, temperatūru un paredzamo patēriņu, kā arī blakusesošo tīklu jaudas. Ieejas-izejas sistēmas tehniskās vai papildu jaudas pārrēķinā pārvades sistēmu operatori izmanto dinamisku pieeju.

3. Virsrezervēšanas un atpirkšanas shēma balstās uz stimulējošu sistēmu, kas atspoguļo risku, kāds pārvades sistēmu operatoriem rodas, piedāvājot papildu jaudu. Shēmas struktūra ir tāda, lai ieņēmumi no papildu jaudas pārdošanas un izmaksas, ko rada atpirkšanas shēma vai saskaņā ar 6. punktu veiktie pasākumi, tiktu sadalīti starp pārvades sistēmu operatoriem un tīkla lietotājiem. Valstu regulatīvās iestādes lemj par ieņēmumu un izmaksu sadali starp pārvades sistēmas operatoru un tīkla lietotāju.

4. Lai noteiktu pārvades sistēmu operatoru ieņēmumus, tehnisko jaudu, jo īpaši nodoto jaudu, kā arī attiecīgos gadījumos jaudu, kas radusies, piemērojot mehānismu "izmanto vai zaudē" attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu vai mehānismu "izmanto vai zaudē" attiecībā uz ilgtermiņa jaudu, uzskata par sadalītu pirms jebkādas papildu jaudas.

▼M2

5. Nosakot, cik liela ir papildu jauda, pārvades sistēmas operators ņem vērā statistikas scenārijus par to, kāds varētu būt iespējamais fiziski neizmantotās jaudas daudzums jebkurā brīdī starpsavienojuma punktos. Turklāt tas ņem vērā, kāds ir papildu jaudas piedāvājuma riska profils, kas neradītu pārmērīgu atpirkšanas pienākumu. Virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmā ņem vērā arī iespējamību un izmaksas, lai atpirktu jaudu tirgū, un tas tiek atspoguļots papildu jaudas daudzumā, kas tiks darīts pieejams.

6. Ja tas nepieciešams, lai saglabātu sistēmas integritāti, pārvades sistēmas operatori piemēro tirgū balstītu atpirkšanas procedūru, kurā tīkla lietotāji var piedāvāt jaudu. Tīkla lietotājus informē par piemērojamo atpirkšanas procedūru. Atpirkšanas procedūras piemērošana neskar piemērojamos ārkārtas pasākumus.

7. Pārvades sistēmu operatori pirms atpirkšanas procedūras piemērošanas pārbauda, vai sistēmas integritāti iespējams saglabāt ar alternatīviem tehniskiem un komerciāliem pasākumiem, nodrošinot augstāku rentabilitāti.

8. Ierosinot virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmu, pārvades sistēmu operatori visus attiecīgos datus, aprēķinus un modeļus iesniedz valsts regulatīvajai iestādei, lai tā varētu izvērtēt shēmu. Pārvades sistēmas operators regulāri valsts regulatīvajai iestādei ziņo par shēmas darbību un pēc valsts regulatīvās iestādes pieprasījuma sniedz visus attiecīgos datus. Valsts regulatīvā iestāde var pieprasīt pārvades sistēmas operatoram pārstrādāt shēmu.

2.2.3. Mehānisms "izmanto vai zaudē" attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu

1. Ja ir grozīta sākotnējā nominācija, valstu regulatīvās iestādes pieprasa, lai pārvades sistēmu operatori katram tīkla lietotājam starpsavienojuma punktos piemērotu vismaz 3. punktā izklāstītos noteikumus, ja, pamatojoties uz Aģentūras ikgadējo uzraudzības ziņojumu saskaņā ar 2.2.1. punkta 2. apakšpunktu, ir konstatēts, ka gadā, uz kuru attiecas pārraudzības ziņojums, starpsavienojuma punktos pieprasījums pārsniedz piedāvājumu – par rezerves cenu, ja izmanto izsoles, –, jaudas sadales procedūru gaitā attiecībā uz produktiem, ko paredzēts izmantot vai nu minētajā gadā, vai vienā no nākamajiem diviem gadiem:

   a) attiecībā uz vismaz trim konstantas jaudas produktiem uz vienu mēnesi; vai

   b) attiecībā uz vismaz diviem konstantas jaudas produktiem uz vienu ceturksni; vai

   c) attiecībā uz vismaz vienu konstantas jaudas produktu uz vienu gadu vai ilgāk; vai

   d) ja nekādi konstantas jaudas produkti ne uz mēnesi, ne ilgāku laiku nav piedāvāti.

2. Ja, pamatojoties uz gada uzraudzības ziņojumu, tiek konstatēts, ka 1. punktā raksturotā situācija nākamajos trīs gados nevarētu atkārtoties, piemēram, tādēļ, ka jauda būs pieejama, pateicoties fiziskai tīkla paplašināšanai vai ilgtermiņa līgumu izbeigšanai, attiecīgās valstu regulatīvās iestādes var pieņemt lēmumu pārtraukt izmantot mehānismu "izmanto vai zaudē" attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu.

▼M2

3. Ir atļauta konstantās jaudas renominācija, tomēr tā var būt maksimums 90 % un minimums 10 % no jaudas, par kuru līgumā vienojies tīkla lietotājs starpsavienojuma punktā. Taču, ja nominācija pārsniedz 80 % no līgumā paredzētās jaudas, pusi no nenominētā apjoma var renominēt, t. i., palielināt. Ja nominācija nepārsniedz 20 % no rezervētās jaudas, pusi no nenominētā apjoma var renominēt, t. i., samazināt. Šā punkta piemērošana neskar piemērojamos ārkārtas pasākumus.

4. Sākotnējais līgumā paredzētās jaudas turētājs var periodiski renominēt noteiktu daļu no savas līgumā paredzētās konstantās jaudas.

5. 3. punkts neattiecas uz tiem tīkla lietotājiem (personas vai uzņēmumi, kā arī uzņēmumi, ko minētās personas vai uzņēmumi kontrolē saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 139/2004 3. pantu), kam ir mazāk par 10 % no vidējās tehniskās jaudas, kas starpsavienojuma punktā konstatēta iepriekšējā gadā.

6. Starpsavienojuma punktos, kur saskaņā ar 3. punktu tiek izmantots mehānisms "izmanto vai zaudē" attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu, valsts regulatīvā iestāde izvērtē sakarības ar virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmu saskaņā ar 2.2.2. punktu, un tā var izlemt šajos starpsavienojuma punktos nepiemērot 2.2.2. punkta noteikumus. Par šādu lēmumu bez kavēšanās informē Aģentūru un Komisiju.

7. Valsts regulatīvā iestāde var nolemt saskaņā ar 3. punktu īstenot mehānismu "izmanto vai zaudē" attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu starpsavienojuma punktā. Pirms lēmuma pieņemšanas valsts regulatīvā iestāde apspriežas ar blakusesošo dalībvalstu regulatīvajām iestādēm. Pieņemot lēmumu, valsts regulatīvā iestāde ņem vērā blakusesošo valstu regulatīvo iestāžu atzinumus.

2.2.4. Līgumā paredzētās jaudas nodošana

Pārvades sistēmu operatori akceptē jebkādu konstantās jaudas nodošanu, par ko tīkla lietotājs starpsavienojuma punktā noslēdzis līgumu, izņemot gadījumus, kad jaudas produktu ilgums ir viena diena vai mazāk. Tīkla lietotājs saglabā savas tiesības un pienākumus saskaņā ar jaudas līgumu līdz brīdim, kad pārvades sistēmas operators jaudu pārdala, un tādā mērā, kādā pārvades sistēmas operators jaudu nav pārdalījis. Nodoto jaudu uzskata par pārdalītu tikai pēc tam, kad sadalīta visa pieejamā jauda. Pārvades sistēmas operators bez kavēšanās paziņo tīkla lietotājam par tā nodotās jaudas pārdalīšanu. Valsts regulatīvā iestāde apstiprina īpašus noteikumus par jaudas nodošanu, it īpaši tad, ja jaudu nodod vairāki tīkla lietotāji.

2.2.5. Mehānisms "izmanto vai zaudē" attiecībā uz ilgtermiņa jaudu

1. Valstu regulatīvās iestādes nosaka, ka pārvades sistēmas operatori pilnībā vai daļēji starpsavienojuma punktā izņem līgumā paredzēto jaudu, ko tīkla lietotājs sistemātiski nepietiekami izmanto, ja minētais lietotājs savu neizmantoto jaudu nav pārdevis vai piedāvājis pārdošanai ar saprātīgiem nosacījumiem un ja citi tīkla lietotāji pieprasa konstanto jaudu. Līgumā paredzēto jaudu uzskata par sistemātiski nepietiekami izmantotu, ja:

▼M2

a) tīkla lietotājs vidēji izmanto mazāk par 80 % no tā līgumā paredzētās jaudas gan no 1. aprīļa līdz 30. septembrim, gan no 1. oktobra līdz 31. martam un faktiskais līguma termiņš ir ilgāks par vienu gadu, un nav sniegts pienācīgs pamatojums; vai

b) tīkla lietotājs sistemātiski nominē gandrīz 100 % no līgumā paredzētās jaudas un renominē, to samazinot, lai apietu 2.2.3. punkta 3. apakšpunktā paredzētos noteikumus.

2. To, ka tiek piemērots mehānisms "izmanto vai zaudē" attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu, neuzskata par pamatojumu, lai nepiemērotu 1. punktu.

3. Izņemšana nozīmē, ka tīkla lietotājs daļēji vai pilnībā zaudē savu līgumā paredzēto jaudu vai nu uz konkrētu periodu, vai uz atlikušo līguma termiņu. Tīkla lietotājs saglabā savas tiesības un pienākumus saskaņā ar jaudas līgumu līdz brīdim, kad pārvades sistēmas operators jaudu pārdala, un tādā mērā, kādā pārvades sistēmas operators jaudu nav pārdalījis.

4. Pārvades sistēmas operatori regulāri valstu regulatīvajām iestādēm iesniedz visus datus, kas nepieciešami, lai pārraudzītu, kādā mērā tiek izlietotas tās līgumā paredzētās jaudas, kuru attiecīga līguma faktiskais termiņš ir ilgāks par vienu gadu, vai par ko līgums noslēgts par periodiskiem ceturkšņiem, kas aptver vismaz divus gadus.

▼M1

3. **Definīcija tehniskai informācijai, kas tīkla lietotājiem vajadzīga, lai iegūtu efektīvu piekļuvi sistēmai, definīcija visiem būtiskiem pārskatāmības prasību punktiem un informācija, kas jāpublicē visos būtiskos punktos, un laika grafiks, kādā publicē šo informāciju**

3.1. *Definīcija tehniskai informācijai, kas tīkla lietotājiem vajadzīga, lai gūtu efektīvu piekļuvi sistēmai*

3.1.1. Publicēšanas veids

1. Pārvades sistēmu operatori visu informāciju, kas minēta 3.1.2. punktā un no 3.3.1. punkta līdz 3.3.5. punktam, sniedz šādā veidā:

a) publiski pieejamā tīmekļa vietnē bez maksas un nepieciešamības reģistrēties vai citādi pieteikties pie pārvades sistēmu operatora;

b) regulāri/pastāvīgi; publicēšanas biežums ir saskaņā ar notiekošajām izmaiņām un pakalpojuma ilgumu;

c) viegli izmantojamā formā;

d) kvantitatīvi skaidrā, viegli pieejamā veidā un bez diskriminācijas;

▼M2

e) lejupielādējamā formātā, par ko, pamatojoties uz Aģentūras sagatavoto atzinumu par harmonizēto formātu, vienojušies pārvades sistēmas operatori un valstu regulatīvās iestādes, un kas ļauj veikt kvantitatīvo analīzi;

▼M1

f) vienotas sistēmas mērvienībās, t. i., kWh (ar degšanas standarta temperatūru 298,15 K) ir energoietilpības mērvienība, un m^3 (pie 273,15 K un 1,01325 bāriem) ir tilpuma mērvienība. Jānorāda konstants koeficients pārvēršanai energoietilpībā. Papildus iepriekš norādītajam formātam publicēšanai var izmantot arī citas mērvienības;

g) dalībvalsts oficiālajā valodā(-ās) un angļu valodā;

▼M2

h) no 2013. gada 1. oktobra visus datus dara pieejamus vienā Savienības mēroga centrālā platformā, ko gāzes *PSOET* izveidojis atbilstīgi rentabilitātes principam.

▼M1

2. Pārvades sistēmu operatori savlaicīgi izklāsta faktiskos grozījumus informācijā, kas minēta 3.1.2. punktā un no 3.3.1. punkta līdz 3.3.5. punktam, tiklīdz dati ir to rīcībā.

3.1.2. Publikāciju saturs

Pārvades sistēmu operatori publicē vismaz šo informāciju par savām sistēmām un pakalpojumiem:

a) sīku un pilnīgu aprakstu par dažādiem piedāvātiem pakalpojumiem un maksājumiem par tiem;

b) dažāda tipa transportēšanas līgumus, kas pieejami šiem pakalpojumiem;

c) tīkla kodeksu un/vai standartnosacījumus, ar ko pamatvilcienos nosaka visu tīkla lietotāju tiesības un pienākumus, tostarp:

1) saskaņotus transportēšanas līgumus un citus būtiskus dokumentus;

2) ja nepieciešams sistēmas piekļuvei, visos būtiskos punktos, kas definēti šā pielikuma 3.2. punktā, attiecīgo gāzes kvalitātes parametru specifikāciju, tostarp vismaz bruto siltumietilpību un *Vobbes* indeksu, un atbildību par pārveidošanu vai tās izmaksas tīkla lietotājiem, ja gāze neatbilst šīm specifikācijām;

3) ja nepieciešams sistēmas piekļuvei, visos būtiskajos punktos informāciju par spiediena prasībām;

4) procedūru atslēdzamās jaudas pārrāvuma gadījumā, tostarp vajadzības gadījumā atsevišķu pārrāvumu laiku, apjomu un kārtību (piemēram, proporcionāli vai apgrieztā secībā);

d) saskaņotās procedūras, ko piemēro, izmantojot pārvades sistēmu, tostarp svarīgāko terminu definīcijas;

▼**M1**

e) noteikumus jaudu atvēlēšanas, pārslodzes novēršanas, uzkrājumu novēršanas un atkārtotas izmantošanas procedūrai;

f) noteikumus, kas piemērojami jaudu tirdzniecībai sekundārā tirgū *vis-à-vis* pārvades sistēmu operatoriem;

g) līdzsvarošanas noteikumus un nelīdzsvarotības maksājumu aprēķināšanas metodi;

h) vajadzības gadījumā – pielāgojamības un pielaižu apjomus, kas transporta un citos pakalpojumos iekļauti bez īpašas maksas, kā arī visus pielāgojumus, ko piedāvā papildus, un attiecīgos maksājumus;

i) sīku aprakstu par pārvades sistēmas operatora izmantoto gāzes sistēmu un tās būtiskajiem saslēgumu punktiem, kas definēti šā pielikuma 3.2. punktā, un saslēgto sistēmu vai iekārtu operatoru nosaukumus;

j) noteikumus, kas piemērojami, lai pievienotos sistēmai, ko izmanto pārvades sistēmas operators;

k) informāciju par ārkārtas mehānismiem, ciktāl tie ir pārvades sistēmas operatora atbildībā, piemēram, tādiem, kas var novest pie patērētāju grupu atvienošanas, un citus vispārējās atbildības noteikumus, kas attiecas uz pārvades sistēmas operatoru;

l) procedūras saslēgumu punktos, par kurām vienojušies pārvades sistēmu operatori un kuras attiecas uz tīkla lietotāju piekļuvi attiecīgajām pārvades sistēmām, saistībā ar tīkla savstarpēju izmantojamību, pieņemtās nominācijas procedūras un saskaņošanas procedūras, un citas pieņemtās procedūras, kas paredz noteikumus saistībā ar gāzes plūsmas sadalījumu un līdzsvarošanu, tostarp izmantotās metodes;

m) pārvades sistēmu operatori publicē sīku un izsmeļošu metodoloģijas un procesa aprakstu, tostarp informāciju par izmantotajiem rādītājiem un pamatpieņēmumiem, aprēķinot tehnisko jaudu.

3.2. *Visu būtisko pārskatāmības prasību punktu definīcija*

1. Pie būtiskiem punktiem pieder vismaz:

a) visi ieejas un izejas punkti uz pārvades tīklu un no tā, ko izmanto pārvades sistēmas operators, izņemot izejas punktus, kas savienoti ar vienīgo galapatērētāju, un izņemot ieejas punktus, kas tieši savienoti ar individuālā ražotāja, kas atrodas ES teritorijā, ražošanas iekārtu;

b) visi ieejas un izejas punkti, kas savieno pārvades sistēmas operatora līdzsvarošanas zonas;

▼**M1**

c) visi punkti, kas savieno kāda pārvades sistēmas operatora tīklu ar sašķidrinātas dabasgāzes tīkla galiekārtu, fiziskām gāzes glabātavām, glabāšanas un ražošanas iekārtām, izņemot gadījumus, kad uz šīm ražošanas iekārtām attiecas atbrīvojums atbilstīgi a) apakšpunktam;

d) visi punkti, kas konkrēta pārvades sistēmas operatora tīklu savieno ar infrastruktūru, kura vajadzīga, lai sniegtu palīgpakalpojumus, kuri definēti Direktīvas 2009/73/EK 2. panta 14. punktā.

2. Informāciju vienīgajiem galapatērētājiem un ražošanas iekārtām, kas nav ietverti būtisko punktu definīcijā 3.2.1. punkta a) apakšpunktā, publicē kopsavilkuma veidā vismaz par katru līdzsvarošanas zonu. Šā pielikuma piemērošanas nolūkā informācijas apkopojumu, kas attiecas uz vienīgajiem galapatērētājiem un ražošanas iekārtām, kuras nav iekļautas būtisko punktu definīcijā, kā aprakstīts 3.2.1. punkta a) apakšpunktā, uzskata par vienu būtisko punktu.

3. Ja punktus starp diviem vai vairākiem pārvades operatoriem pārvalda vienīgi attiecīgie pārvades operatori, sistēmu lietotājiem nekādi neiesaistoties ne līgumiski, ne operatīvi, vai ja punkti sasaista pārvades sistēmu ar sadales sistēmu un šajos punktos nav līgumpārslodzes, pārvades sistēmas operatorus atbrīvo no pienākuma par šiem punktiem publicēt informāciju saskaņā ar šā pielikuma 3.3. punktu. Valsts regulatīvā iestāde var pieprasīt pārvades sistēmas operatoriem publicēt prasības saskaņā ar šā pielikuma 3.3. punktu attiecībā uz visiem izņēmuma punktiem vai to grupām. Šādā gadījumā, ja pārvades sistēmas operatoriem šī informācija ir pieejama, to publicē kopsavilkuma veidā pamatotā apjomā vismaz par katru līdzsvarošanas zonu. Šā pielikuma piemērošanas nolūkā informācijas apkopojumu, kas attiecas uz minētajiem punktiem, uzskata par vienu būtisko punktu.

3.3. *Informācija, kas jāpublicē visos būtiskajos punktos, un laika grafiks, kurā jāpublicē šī informācija*

1. Visos būtiskajos punktos pārvades sistēmu operatori par visiem sniegtajiem pakalpojumiem un palīgpakalpojumiem publicē informāciju, kā uzskaitīts a) līdz g) apakšpunktā (it sevišķi informāciju par jaukšanu, balastēšanu un pārveidošanu). Šādu skaitlisku informāciju publicē par stundas vai dienas periodu atbilstoši mazākajam jaudas rezervācijas un (re-)nominācijas atskaites periodam un mazākajam norēķinu periodam, par kuru tiek aprēķināti nelīdzsvarotības maksājumi. Ja mazākais atskaites periods atšķiras no dienas perioda, informāciju, kā uzskaitīts a) līdz g) apakšpunktā, publicē arī par dienas periodu. Šādu informāciju un tās atjauninājumus publicē, tiklīdz tā ir sistēmas operatora rīcībā (gandrīz reālā laikā):

a) tehniskā jauda plūsmām abos virzienos;

▼M1

b) kopējā konstantā un atslēdzamā jauda abos virzienos, par ko ir noslēgts līgums;

c) nominācijas un renominācijas abos virzienos;

d) pieejamā konstantā un atslēdzamā jauda abos virzienos;

e) faktiskās fiziskās plūsmas;

f) plānotais un faktiskais atslēdzamās jaudas pārrāvums;

g) plānotie un neplānotie konstanto pakalpojumu pārrāvumi, kā arī informācija par konstanto pakalpojumu atjaunošanu (un citu sistēmas profilaksi un paredzēto pārrāvuma ilgumu sakarā ar profilaksi). Informāciju par plānotajiem pārrāvumiem publicē vismaz 42 dienas iepriekš;

▼M2

h) vai ir bijuši nesekmīgi, bet juridiski saistoši pieprasījumi pēc konstantas jaudas produktiem, kuru ilgums ir viens mēnesis vai vairāk, tostarp nesekmīgo pieprasījumu skaits un apjoms; un

i) izsoļu gadījumā – kur un kad konstantas jaudas produkti, kuru ilgums ir viens mēnesis vai vairāk, ir pārdoti par augstāku cenu nekā rezerves cena;

j) ja un kad nekādi konstantas jaudas produkti ne uz mēnesi, ne ilgāku laiku nav piedāvāti parastajā sadales procesā;

k) kopējā jauda, kas darīta pieejama, piemērojot 2.2.2., 2.2.3., 2.2.4. un 2.2.5. punktā minētās pārslodzes vadības procedūras, par katru pārslodzes vadības procedūru;

l) šā apakšpunkta h) līdz k) punktu piemēro no 2013. gada 1. oktobra.

▼M1

2. Par visiem būtiskajiem punktiem informāciju, kas uzskaitīta 3.3.1. punkta a), b) un d) apakšpunktā, publicē iepriekš vismaz 18 mēnešus ilgam laikam.

3. Pārvades sistēmu operatori secīgi publicē vēsturisku informāciju visos būtiskajos punktos par pēdējiem pieciem gadiem saskaņā ar 3.3.1. punkta a) līdz g) apakšpunkta prasībām.

4. Pārvades sistēmu operatori ik dienu publicē bruto siltumietilpības vai *Vobbes* indeksa izmērītās vērtības visos būtiskajos punktos. Provizoriskos skaitļus publicē ne vēlāk kā trīs dienu laikā pēc attiecīgās gāzes dienas. Galīgos skaitļus publicē trīs mēnešu laikā pēc attiecīgā mēneša beigām.

5. Pārvades sistēmu operatori visos būtiskajos punktos ik gadus publicē pieejamās jaudas, rezervētās un tehniskās jaudas par visiem gadiem, kuros jauda ir paredzēta līgumos, un vēl par vienu gadu, un vismaz par nākamajiem 10 gadiem. Šo informāciju atjaunina vismaz katru mēnesi vai vēl biežāk, ja kļūst pieejama jauna informācija. Publikācija atspoguļo periodu, kurā jauda ir piedāvāta tirgū.

▼**M1**

3.4. *Informācija, kas jāpublicē par pārvades sistēmu, un laika grafiks, kurā publicē šo informāciju*

1. Pārvades sistēmu operatori ik dienu publicē atjauninātas, sekundārajā tirgū piedāvātās un līgumos paredzētās jaudas kopējos apjomus (t. i., kurus viens tīkla lietotājs pārdod citam tīkla lietotājam), ja pārvades sistēmas operatoriem šāda informācija ir pieejama. Šī informācija ietver šādas specifikācijas:

a) starpsavienojuma punktu, kurā jauda ir pārdota;

b) jaudas tipu, t. i., ieejošā, izejošā, konstantā, atslēdzamā;

c) jaudas izmantošanas tiesību kvantitāti un ilgumu;

d) pārdošanas veidu, piemēram, nodošana (*transfer*) vai pārņemšana (*assignment*);

e) darījumu/nodošanu kopējo skaitu;

f) citus apstākļus, kas zināmi pārvades sistēmu operatoram, kā minēts 3.3. punktā.

Ja šādu informāciju sniedz trešā persona, pārvades sistēmu operatorus atbrīvo no šā pienākuma.

2. Pārvades sistēmu operatori publicē saskaņotus nosacījumus, pēc kuriem tie akceptēs darījumus ar jaudu (piemēram, nodošanu vai pārņemšanu). Šiem nosacījumiem jāietver:

a) standartizētu produktu apraksts, kurus var pārdot sekundārajā tirgū;

b) sagatavošanās laiks sekundārās tirdzniecības īstenošanai, akceptēšanai un reģistrēšanai. Kavējumu gadījumos jāpublicē iemesli;

c) pārdevēja vai trešās personas, kas minēta 3.4.1. punktā, paziņojums pārvades sistēmu operatoram, norādot pārdevēja un pircēja nosaukumu un jaudas specifikācijas, kā izklāstīts 3.4.1. punktā.

Ja šādu informāciju sniedz trešā persona, pārvades sistēmu operatorus atbrīvo no šā pienākuma.

3. Attiecībā uz sistēmas līdzsvarošanas pakalpojumu katrs pārvades sistēmu operators uz katru līdzsvarošanas laikposmu nodrošina katram tīkla lietotājam tā specifiskos provizoriskos nelīdzsvarotības apjomus un izmaksu datus katram tīkla lietotājam ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc līdzsvarošanas laikposma beigām. Galīgos ar klientiem saistītos datus, kuri sniegti saskaņā ar standartizētiem slodzes profiliem, var dot līdz pat 14 mēnešiem. Ja šādu informāciju sniedz trešā persona, pārvades sistēmu operatorus atbrīvo no šā pienākuma. Sniedzot šo informāciju, jārespektē komerciāli svarīgas informācijas konfidencialitāte.

▼**M1**

4. Ja pielāgojamības pakalpojumus, izņemot pielaižu apjomus, piedāvā trešo personu piekļuvei, pārvades sistēmu operatori ik dienu publicē prognozes par nākamo dienu par pielāgojamības maksimālo apjomu, pielāgojamības rezervācijas līmeni un pielāgojamības pieejamību tirgū nākamajā gāzes dienā. Katras gāzes dienas beigās pārvades sistēmas operators publicē arī informāciju par faktisko katra pielāgojamības pakalpojuma izmantojumu kopapjomā. Ja valsts regulatīvā iestāde uzskata, ka šāda informācija tīkla lietotājiem paver iespējas ļaunprātīgai izmantošanai, minētā iestāde var nolemt atbrīvot pārvades sistēmas operatoru no šā pienākuma.

5. Pārvades sistēmu operatori par katru līdzsvarošanas zonu publicē gāzes apjomu pārvades sistēmā katras gāzes dienas sākumā un prognozi par gāzes apjomu pārvades sistēmā katras gāzes dienas beigās. Prognozēto gāzes apjomu gāzes dienas beigās atjaunina katru stundu visas gāzes dienas laikā. Ja nelīdzsvarotības maksājumus aprēķina par stundu, pārvades sistēmas operators katru stundu publicē gāzes apjomu pārvades sistēmā. Kā alternatīvu pārvades sistēmas operators par katru līdzsvarošanas zonu publicē kopsavilkumu par visu lietotāju nelīdzsvarotības stāvokli katra līdzsvarošanas laikposma sākumā un prognozi kopsavilkumam par visu lietotāju nelīdzsvarotības stāvokli katras gāzes dienas beigās. Ja valsts regulatīvā iestāde uzskata, ka šāda informācija tīkla lietotājiem paver iespējas ļaunprātīgai izmantošanai, minētā iestāde var nolemt atbrīvot pārvades sistēmas operatoru no šā pienākuma.

6. Pārvades sistēmu operatori nodrošina viegli izmantojamus līdzekļus, ar ko aprēķināt tarifus.

7. Pārvades sistēmu operatori par visiem jaudas līgumiem un visu citu būtisko informāciju, kas attiecas uz pieejamo jaudu aprēķināšanu un piekļuves nodrošināšanu tām, jo īpaši par atsevišķām nominācijām un pārrāvumiem, glabā izmantojamus datus, kuri ir pieejami attiecīgām valsts iestādēm. Pārvades sistēmu operatoriem visas būtiskās informācijas dokumentācija, kas minēta 3.3.4. un 3.3.5. punktā, jāsaglabā vismaz piecus gadus, un tai jābūt pieejamai regulatīvai iestādei pēc pieprasījuma. Abas puses ievēro komercnoslēpumu.

▼B

II PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS TABULA

Regula (EK) Nr. 1775/2005	Šī regula
1. pants	1. pants
2. pants	2. pants
—	3. pants
—	4. pants
—	5. pants
—	6. pants
—	7. pants
—	8. pants
—	9. pants
—	10. pants
—	11. pants
—	12. pants
3. pants	13. pants
4. pants	14. pants
—	15. pants
5. pants	16. pants
—	17. pants
6. pants	18. pants
—	19. pants
—	20. pants
7. pants	21. pants
8. pants	22. pants
9. pants	23. pants
10. pants	24. pants
11. pants	25. pants
12. pants	26. pants
13. pants	27. pants
14. pants	28. pants
15. pants	29. pants

▼B

Regula (EK) Nr. 1775/2005	Šī regula
16. pants	30. pants
—	31. pants
17. pants	32. pants
Pielikums	I pielikums